Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto . . . $6.00
Za pol leta $3.00
Za New York celo leto . $7.00
Za inozemstvo celo leto . $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3—3878 | Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870 | TELEFON: CHelsea 3—3878

NO. 151. — ŠTEV. 151. | NEW YORK, FRIDAY, JUNE 29, 1934. — PETEK, 29. JUNIJA 1934 | VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

HITLER PRIČEL POPUŠČATI V NOTRANJI BORBI

KANCLER HITLER NE DOVOLI ODSTRANITI JEKLENIH ČELAD

Vstavil je delovanje radikalnih nazijcev. — Dan žalovanja v Nemčiji. — 20. obletnica umora Franca Ferdinanda in 15. obletnica podpisa versaillske pogodbe.

BERLIN, Nemčija, 28. junija. — Kancler je ostro zavrnil radikalne nazijske voditelje, ko je kratko zavrnil zahtevo, da bi bila razpuščena organizacija vojnih veteranov jeklenih čelad.

Nazijskim napadalnim četam pa je poleg tega še celo ukazal, da prenehajo z besedami ali dejanji napadati člane jeklenih čelad, katerih voditelj je delavski minister Franz Seldte.

Politični krogi smatrajo to za znamenje, da se je Hitler pridružil konservativni strani svoje vlade.

Nadaljnji znak, da ne odobruje počenjanja radikalcev, je videti tudi v tem, da je imel dolgo konferenco s podkanclerjem von Papenom čegar govor, v katerem je kritiziral nazijsko vlado, je dal radikalnim nazijcem povod, da so pričeli z veliko govorniško kampanjo.

Pri vsem tem pa je bil aretiran časnikar Edgar Jung, ki je nabiral gradivo za von Papenov govor.

Radikalci so rajši prijeli Papenovega sodelavca, ker se niso upali prijeti von Papena samega.

Jungu je bilo z ozirom na veliko razburjenje, katero je povzročil Papenov govor, svetovano, da zapusti Berlin, kar je tudi storil, toda se je po nekaj dneh zopet vrnil. Pozneje se je izvedelo, da je Jung nabral podatke na Papenovo prošnjo.

Vsebina razgovora med Hitlerjem in von Papenom sicer ni bila objavljena, toda ker se je Hitler malo prej posvetoval tudi s Seldtejem, dokazuje, da je organizacija jeklenih čelad zmagala nad radikalnimi nazijci.

Do te razsodbe je bil Hitler prisiljen, ker so radikalni nazijski voditelji od njega zahtevali, da razpusti organizacijo jeklenih čelad.

Obenem pa so se že pričele govorice, da bodo nazijske napadalne čete, ako ne razpuščene, pa gotovo zelo prikrajšane. Tekom julija bodo imele počitnice in ne bodo smele nositi svoje uniforme in mnogi so mnenja, da ta medigra pomeni razpust napadalnih čet.

Hitler se je sestal s Seldtejem, ko se je vrnil s svojega bivališča na Bavarskem, kamor se umakne vsakikrat, kadar ima rešiti kako važno zadevo. Poslušal je natančno poročilo o sporu ter je nato razsodil, da Nemčija potrebuje organizacijo veteranov, temveč tudi zaradi tega, da bi mogli v slučaju potrebe strahovati mlade in vročekrvne napadalne čete.

Nato je Hitler šefu generalnega štaba napadalnih čet, Ernestu Roehmu poslal naročilo, da napadalne čete takoj prenehajo z napadi na jeklene čelade.

BERLIN, Nemčija, 28. junija. — Ob petnajsti obletnici podpisa versaillske mirovne pogodbe 28. junija so bile po celi Nemčiji na javnih poslopjih razobešene zastave na poldrogu. Ta ukaz je objavil propagandni minister dr. Goebells.

Vsako leto je za Nemce ta dan — dan žalosti.

28. junija pa je tudi 20. obletnica umora nadvojvode Franca Ferdinanda v Sarajevu, vsled česar se je pričela svetovna vojna. Nemci se z bridkostjo spominjajo, da so bili prisiljeni podpisati versaillsko poniževalno pogodbo ravno na obletnico Ferdinandovega umora, ker izgleda, da so zmagovalci s tem hoteli kaznovati Nemčijo.

Dvajset let po Sarajevu isti položaj

VELIKA STAVKA V MILWAUKEE

Policija s plinskimi bombami razganja stavkarje. — 58 jih je bilo ranjenih, 38 pa aretiranih. Poulična železnica in busi ne vozijo.

Milwaukee, Wis., 28. junija. — Na tisoče delavcev mora hoditi peš na delo, ker zaradi stavke poulična železnica in busi ne vozijo. 20,000 ljudi, ki odobrujejo stavko, je prisililo električno družbo, da je vstavila poulično železnico in buse.

V bojih z delavsko množico je policija aretirala 38 moških in žensk in od teh je bilo 20 odpeljanih v bolnišnice. Med vsemi je bilo najbolj ranjenih 7 policistov.

Policija je navalila na množico s palicami in plinskimi bombami.

Voditelji skebov pri Milwaukee Electric Company so zagrozili, da bodo naprosili narodno gardo za zaščito proti "rdeči druhali".

V nočnih nemirih je množica potegnila sprevodnike iz voz in jih je pretepla. Poulični promet je zelo oviran in je velika gnječa, ker se ljudje z avtomobili prevažajo na delo in z dela.

30 šoferjev busov je odložilo svoje delo, ker se niso hoteli izpostavljati nevarnosti, da bi jih ljudje pretepli.

Pri Kinnikinnic postaji pouličnе železnice se je zbralo okoli 10 tisoč ljudi, ki so šli v vozove in razbili šipe. Razbitih je bilo pet voz.

San Francisco, Cal., 28. junija. Privatni detektivi stražijo list "Chroniele", ker je prejel pretnje, da bo poslopje bombardirano, ako ne premeni svoje politike glede stavke pristaniških delavcev.

Zastražena so tudi poslopja listov News, Examiner in Call-Bulletin. Listi nočejo podpirati stavke, četudi ne obsojajo zahtev stavkarjev.

Ko predsednikov odbor že drugi dan vodi posredovalna pogajanja v stavki, v kateri je prizadetih 23,000 pristaniških delavcev in ki ovira trgovino z orijentom, so industrijski voditelji objavili že tretji ultimatum. Pravijo, da bodo pristanišče v San Francisco odprli s silo, ako bo potrebno, v petek opoldne, ako se do tedaj delavci ne vrnejo na delo.

ZARO AGA JE UMRL

Istanbul, Turčija, 28. junija. — Zaro Aga, ki je trdil, da je bil star 160 let, je umrl. Več dni je ležal nevarno bolan v bolnišnici.

Zaro Aga, ki je bil znan pod imenom moderni Metuzalem, je trdil, da je bil rojen leta 1774 in da se je boril proti Napoleonu pri obleganju St. Jean d'Arce v Siriji. L. 1930 je šel v Ameriko, kjer se je devet mesecev kazal občinstvu.

Zdravniki niso mogli natančno dognati njegove starosti; nekateri so bili mnenja, da je star 156 let, kot kaže njegov potni list, drugi pa so mu prisodili samo 90 let.

Poročil se je 12-krat in je imel 25 otrok.

Naročite se na GLAS NARODA, največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

BARTHOU IMA VELIKO UPANJE

Barthou je pripravljen obiskati Mussolinija. — Najprej hoče doseči zvezo severnih držav.

Pariz, Francija, 28. junija. — Zunanji minister Louis Barthou je v vlaku, s katerim se je peljal s svojega obiska na Balkanu v Pariz, poročevalcu lista "Agence Economique et Financiere" rekel, da je močna pogodba z Italijo najvažnejši cilj francoske vlade pri sklepanju evropskih mirovnih pogodb.

Barthou je rekel, da je pripravljen slediti Hitlerjevemu zgledu in iti v Italijo, kateri namerava predlagati odnošaje, ki naj preidejo iz prijaznosti v prijateljstvo in če mogoče, iz prijateljstva v resnično pogodbo.

Barthou je rekel, da ne bo nikdar obupal, da ne bi mogel pridobiti Mussolinija za francosko-italijansko sodelovanje.

Na vprašanje, ako je kaj upanja, da bo sklenjena sredozemska pogodba med Francijo, Jugoslavijo in Italijo, je Barthou odgovoril, da se pripravlja več pogodb, da pa je za sedaj najvažnejše, da pride do zveze med državami severne Evrope — Nemčije, Poljske, Rusije, Čehoslovaške in Francije.

VLADA KUPUJE ŽIVINO

Washingtoin, D. C., 27. junija. Farmerska administracija je kupila 374,378 glav govsje živine v od suše prizadetih krajih v državah Minnesota, Wisconsin in v obeh Dakotah.

VLADA JE DOBILA HELIJUM

Washingtoin, D. C., 27. junija. Zvezni urad za rudnike naznanja, da je ameriška zvezna vlada dobila vse pravice za 50,000 akrov obsežnih Cliffside poljih, ki dajejo plin helium. Ta polja se nahajajo v bližini Amarillo, Tex.

BOMBA ZA BARTHOUA

Dunaj, Avstrija, 28. junija. — V Avstriji so zopet na več mestih pokale bombe in mogoče je, da je bila katera namenejna francoskemu zunanjemu ministru Louisu Barthou.

Glavna proga je bila razdejana pri Bludenzu. Več vlakov je bilo več ur zadržanih, toda vlaka, na katerem se je vozil Barthou v Pariz, ni zadela nobena bomba.

Vsled nemirov je bil povzročene mnogo škode. V pouličnit bojih je bil v Gradcu ubit nek policijski stotnik. Železniški tir je bil razdejan v Judenburgu in na več krajih države so bile prerezane brzojavne žice.

HINDENBURG JE BOLJŠI

Berlin, Nemčija, 28. junija. — Iz predsednikovega urada so bile zanikane govorice, da bi bil predsednik Hindenburg nevarno bolan. Poročilo pravi, da se njegovo zdravje, odkar je prišel v Neudeck, stalno izboljšuje.

Profesor dr. Ferdinand Sauerbruch prihaja k njemu iz Berlina dvakrat na teden, da ga preišče, zdravnikov namestnik pa stalno ostane v Neudecku.

STRAŠNA RAZSTRELBA V SMODNIŠNICI

Pri razstrelbi v tovarni za smodnik je bilo ubitih 10 delavcev, 5 pa ranjenih. — Gasilci so tvegali življenje.

Olympia, Wash., 28. junija. — Pri razstrelbi v tovarni za smodnik, Denn Pewder Company, je bilo ubitih 8 mož in 2 ženski, 5 pa jih je bilo nevarno poškodovanih.

Osem žrtev je bilo na mestu mrtvih, ko je razstrelba podrla poslopje za mešanje ter je pretresla pokrajino več milj naokoli. Vsi ubiti so bili zaposleni v tovarni in so pričeli delati komaj eno uro pred razstrelbo.

Prva razstrelba, kateri ni mogoče dognati vzroka, je požgala 8 ton dinamita, nato pa je zletelo v zrak skladišče.

Priče pripovedujejo, da je vrgla razstrelba les in opeko 500 čevljev v zrak. Trupla žrtev so ležala skupaj 50 jardov od poslopja za mešanje. Najbrže so hoteli pogasiti požar, ki je nastal pri prvi razstrelbi, pa jih je zasačila druga.

Požar se je širil proti poslopju, kjer je bilo naloženega 40 ton dinamita. Gasilci pa so s tveganjem svojega lastnega življenja preprečili še tretjo razstrelbo.

NEMCI BODO RABILI BACILE

V prihodnji vojni se bo Nemčija poslužev a l a bacilov in strupenih plinov. — Nemški agenti preiskujejo London in Pariz.

London, Anglija, 28. junija. — Bivši urednik londonskega lista "Times", Wickham Steed, je objavil članek, v katerem trdi, da se bodo Nemci v prihodnji vojni posluževali bolezenskih bacilov in strupenih plinov proti civilnemu prebivalstvu Londona in Pariza.

Steed pravi, da so nemški agenti na delu v obeh glavnih mestih ter pregledujejo, kako bi bilo mogoče napolniti s strupenimi plini podzemseko železnico in druge prostore, kamor bi se zateklo prebivalstvo v slučaju napoda s plinom. Nemci preiskujejo to že od leta 1931.

Steed pravi, da sloni njegova trditev na zapiskih nemškega tajnega vojnega urada LGA (Luftgas Angriff — napad z zračnim plinom).

V svojem članku pravi Steed, da ima svoje podatke tudi iz poročil nemških agentov, ki so preiskavali vhode v podzemsko železnico na Place de la Concorde in Place de la Republic v Parizu. Zlasti so proučavali, kako vleče veter pod zemljo, da bi mogoče vlekel za seboj bacile in strupene pline.

Pisec članka tudi zatrjuje, da so Nemci izdelali načrt za zastrupljenje s plini vseh važnejših francoskih mest.

LIGA NARODOV IMA SAMO UPANJE ZA MIR

Samo Rusija in Združene države kot članice Lige bi mogle odvrniti vojno. — Rusija bo mogoče stopila v Ligo.

WASHINGTON, D. C., 28. junija. — Pred dvajsetimi leti, na Vidov dan, 28. junija, je mladi Gavrilo Prinčip oddal strel, ki je pričel svetovno vojno.

Predno je bila končana, je bilo v njo zapletenih 32 držav; 8,538,000 bojevnikov je pustilo življenje na bojnem polju, 21,000,000 jih je bilo ranjenih in v zrak je izpuhtelo posredno ali neposredno 397 bilijonov dolarjev.

Danes visi življenje Lige, ki je bila edina poklicana, da vzdrži mir, na niti. Ker brez Združenih držav in Rusije ne more ničesar doseči in ker sta jo zapustili Nemčija in Japonska, se mora le s čudežem še vzdržati.

Svet je danes zopet tam, kot je bil na Vidov dan 28. junija 1914, ko je Principova krogla poslala avstrijskega prestolonaslednika v grob.

Cela Evropa je prepričana, da more biti Liga narodov resnična varovalka svetovnega miru, ako se ji pridružijo še Združene države in Rusija.

Rusija bo najbrže pristopila jeseni. Toda veliko vprašanje je, ako in kdaj bodo pristopile Združene države.

Združene države imajo na vseh sejah Lige svoje "opazovalce", toda se ne spuščajo v razprave in debate.

Združene države imajo samo en vzrok, da ne vstopijo v Ligo narodov, namreč, da se ne marajo obvezati za nastop proti državi, ki je napadla kako drugo državo, z drugimi besedami: Združene države se nočejo zavezati, da bi šle za kako drugo državo v vojno.

Anglija, Francija in druge članice pravijo, da je mogoče premeniti pravila Lige, zlasti še, ker jih je kršila Japonska, ko se je polastila Mandžurije.

JAPONCI NAPADLI POLICIJO

400 Japoncev je kamenjalo angleško policijo. Japonski mornar je udaril neko Kitajko.

Šanghaj, Kitajska, 28. junija. Resni nemiri so se pričeli zgodaj zjutraj v Hangkov okraju Šanghaja, ko je množica 400 japonskih civilistov in mornarjev pričela metati kamenje v majhno skupino tujih policistov in civilnih uradnikov v mednarodni naselbini.

Spopadi so se pričeli po 10 ur dolgi napetosti, ker je nek japonsgi mornar udaril v obraz neko Kitajko, ki ga je baje na ulici izzivala, nakar je nek kitajski pocist skušal mornarja aretirati.

Takoj se je zbrala velika gruča Japoncev in angleški policijski saržent J. W. Bellamy je skušal pomagati kitajskempu policistu. Tedaj pa pride japonska mornariška patrola s puškami v rokah ter je hotela aretirati angleškega in kitajskega policista ter jima ni niti dovolila, da bi telefonirala.

Amerikanec Gus Berg pa se je izmuzal iz gruče ter je telefoniral policiji, nakar se je množica obrnila proti njemu, toda je srečno všel zasledovalcem. Predno pa je prišla policija, so japonski mornarji vlekli angleškega in kitajskega policista in ranjeno ženo na japonsko policijsko stražnico.

Nato so se pričele konference med japonskimi mornariškimi in konzularnimi oblastmi, mednarodno policijo in mednarodnim svetom.

Razjarjena množica japonskih civilistov in mornarjev je obkolila policijsko stražnico in je pričela metati kamenje na tujce in Bellamyja, ko je bil ob petih zjutraj izpuščen.

Ob osmih je po ulicah zopet zavladal mir in ni bilo več videti nobenega Japonca.

MACHADO JE V SANTO DOMINGO

Port au Prince, Haiti, 27. junija. — Sled za bivšim kubanskim predsednikom Gerardo Machado, katerega skuša dobiti sedanja kubanska vlada zaradi umorov, je vodila na neko farmo, ki je last predsednika republike Santo Domingo Rafaela Trujilo.

VATIKANSKA ŽELEZNICA

Vatikan, 28. junija. — Vatikanska železnica, ki je najmanjša železnica na svetu in katero je z velikimi stroški zgradila italijanska vlada po lateranski pogodbi, je bila slovesno izročena zastopnikom papeža Pija XI.

Železniška proga je dolga samo nekaj nad četrt milje ter je z mostom zvezana z italijanskimi železnicami V Vatikanu je veličastna postaja z umetniško okrašeno čakalnico. Proga vodi v Vatikan skozi železna vrata, ki se zapirajo in odpirajo, kadar pride, ali pa odhaja vlak.

INSULLOVA ŽENA NA POTU

Pariz, Francija, 28. junija. — Žena Samuela Insulla se je odpeljala iz Cherbourga na parniku "Majestic", da bo v Chicagu, kadar se prične sodnijska obravnava proti njenemu možu.

MORILEC MINISTRA PRIJET

Swinemuende, Nemčija, 27. junija. — Nemška obmejna straža je aretirala 26 let starega poljskega dijaka kemije, Evgena Skyba, ki je umoril poljskega notranjega ministra Bronislava Pierackega.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President — L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in Kanado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	Za pol leta	$3.50
Za inozemstvo za celo leto	$7.00		
Za četrt leta	$1.50	Za pol leta	$3.50

Subscription Yearly $6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da bitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3—3878

ZASLEDOVANJE ZLOČINCEV

Ko začne ameriško časopisje pisati o zločinskem valu, kateri se naglo širi po deželi, ima prebivalstvo takoj na jeziku očitek: — Seveda je tako. Saj ne more biti drugače. Policija ni nič prida. Če bi bila policija kaj vredna, bi ne bilo toliko zločincev.

Statistiki skušajo dokazati, da ni v Ameriki sploh nikakega zločinskega vala.

— Število prebivalstva narašča, — pravijo, — in v istem razmerju narašča tudi število zločinov.

Izvzeti so le slučaji, ko se zaradi kakšne neumestne postave število zločinov znatno poveča. Za primer naj nam bo prohibicija, ki je ustvarila povsem nove tipe zločincev — tihotapce, munšajnerje, butlegerje, hijackerje itd.

Na to se pa ne sme ozirati, ko pride vpoštev zločinstvo v splošnem in izsleditev zločincev.

Ivan Podržaj, o katerem piše zadnje dni vse ameriško in evropsko časopisje, ima precej temno preteklost. Bil je že večkrat kaznovan, in ko je prilika nanesla, se je oženil, ne da bi se prej ločil od svoje prejšnje žene.

Dne 4. decembra lanskega leta se je poročil z Amerikanko Agnes Tufverson, bogato odvetnico, o kateri bi človek domneval, da mora biti precej pretkana.

Devetnajst dni po poroki je Podržaj odpotoval s parnikom "Olympic" v Evropo, in izza tistega dne ni o njegovil ženi nobenega sledu.

Ameriška in evropska policija delata roko v roki.

Oblasti so se poslužile vseh modernih sredstev kemije, mikroskopije, fotografije, primerjalne anatomije in grafologije.

Uspeh je bil le ta, da rdeči madeži na nekaterih Podržajevih predmetih ne izvirajo od človeške krvi.

Moderna sredstva so toliko pomagala, da bo najbrž treba Podržaja izpustiti.

To je najboljši dokaz, da je izsleditev zločinca še vedno nerešen problem.

25 CENTOV ZA OSEMURNO DELO

Iz Clevelanda prihaja zanimivo poročilo.

V neki tovarni za moške ovratnice je zaposlena Edith Rosen. Delati mora osem ur na dan, včasi celo osem in pol ure.

NRA pravilnik določa, da mora plačati gospodar za tako delo $2.41.

Gospodar se pa ni brigal za določbe NRA pravilnika in je enostavno plačal Edith Rosen samo 25 centov na dan.

Edith Rosen je nekaj časa mirno trpela, slednjič se je pa pritožila. Oblast se je zavzela zanjo in prisilila gospodarja, da ji mora plačati po $2.41 na dan.

Najbolj značilno je pa to: Edith Rosen je morala osem ur na dan šivati na moške ovratnice znamenje "višnjevega orla" in je dobivala za to borih petindvajset centov.

Dopisi.

New York, N. Y.

Kot je že bilo objavljeno z oglasom, bo v nedeljo, 1. julija v slovenski cerkvi na Osmi žegnanje s slovensno sv. mašo, ob 10, opoldne pa je banket v dvorani. Nato sledi v dvorani prosta zabava.

Želeti bi bilo, da se tega žegnanja vdeleži kar največ naših rojakov in a tem pokažejo, da so naklonjeni svoji cerkvi in jo podpirajo.

VABILO

na proslavo naše 22-obletnice, katero priredi Slovenska Moxham godba dne 4. julija popoldne na Moxham w Loram boro Zalbi parku. Uljudno ste vabljeni vsi od blizu in daleč, da se vdeležite te naše godbene proslave in zabave. Sodelovala bo tudi Koprivas tamburica. Vstopnina bo prosta. V slučaju slabega vremena se vrši vsa zabava v Slovenskem delavskem domu. Godbeni odbor.

Naročite se na "GLAS NARODA", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Iz Slovenije.

Maščevanje poraja zlo.

Hipoma se je razvedelo po Dravinjski dolini o žalostnem slučaju, ki se je pripetil v Šent Jerneju pri Ločah. Posestnik Ferdinand Purkelt je navalil z debelo palico na posestnika Ivana Bogatina, mu s prvim udarcem strl roko, z drugim pa mu prizadjal 18 cm zevajočo rano ob sencih, ki je bila smrtonosna. Bogatinu je prihitela na pomoč njegova svakinja, ki ji je Purkelt strl roko in prizadjal z nadaljnimi udarci poškodbe na nogah. Bogatina so domači takoj prenesli v hišo, kjer pa je že v nekaj urah podlegel poškodbam. Purkelta, ki je pred nedavnim prišel iz zapora, kjer je radi uboja odsedel dve leti, so aretirali in izročili okrajnemu sodišču v Konjicah. Na lice mesta je prispela sodna komisija, v kateri so bili sodnik Punčuh iz Konjic ter zdravnika dr. Dautner in dr. Rudolf. V ozadju je neka tožba, ki je je bit vložil Bogatin Ivan proti Ferdinandu Purkeltu pri okrajnem sodišču v Konjicah, kjer je bila pred kratkim razprava, pri kateri je bil Purkelt obsojen na mesec dni zapora. Že med razpravo je Purkelt napram Bogatinu izrekel neke grožnje. Dogodek je med ljudmi povzročil veliko razburjenje.

Novi grobovi.

Razen predsednika sodišča Alberta Levničnika je 10. junija vzela v Ljubljani smrt tudi Ano Tičarjevo, ki je po daljšem bolehanju preminula v 75. letu starosti. Pokojna je bila iz znane Okornove hiše na Kokrici pri Kranju in soproga posestnika Tičarja v Ljubljani ter mati tudi že pokojne ljubljanske trgovke Tičar-Šušteršičeve in Amice, soproge vrhniškega župana, lekarnarja Hočevarja, zdravniku dr. Josipu Tičaru je bila pokojna sicer mačeha, vendar je bila pa tudi z njim vedno dobra kakor prava mati.

— Na Savi pri Litiji je 11. junija umrla v 69. letu po vsej okolici spoštovana gostilničarka in posestnica Elizabeta Drnovšek, rojena Prosene.

— V Kamniku je umrla v 63. letu starosti Marija Kraljeva, mati odličnega dramskega umetnika Emila Kralja.

— V Zalogu je umrl Jakob Marn, železničar.

Truplo umorjene ženske najdeno v gozdu.

10. junija so našli otroci pri nabiranju gob v gozdu nad cesto, ki pelje iz Sevnice v Mokronog, truplo neznane ženske, ki je najmanj 10 dni ležalo in je že razpadalo.

Sodna komisija je ugotovila, da je bila umorjena s topo sekiro. Odbita ji je bila cela spodnja čeljust in nos. Stara je bila kakih 35 let. V teh krajih ni znana in nikjer nobene ne pogrešajo.

Oblečena je bila v črn jopič in karirasto krilo. Najbrže se je izvršil ta umor po sejmu, ki je bil 1. junija v Boštanju. Orožništvo bo poizvedovalo, kdo bi bila ta ženska. Denarja ni bilo pri nji nič najdenega, ampak samo trije robci.

Naznanilo

KAKO DOBITI

Jacob Ruppert's Beer

KNICKERBOCKER (light) — RUPPINER (dark) in BOTTLES

Naročite ga pri najbližjem trgovcu z jestvinami.

Ako vam ga iz kakega vzroka ne more dati, pišite ali telefonirajte naravnost nam in preskrbeli bomo, da bo pivo takoj poslano v vaš dom.

JACOB RUPPERT BREWERY
BOTTLING DEPARTMENT
1639 Third Avenue New York City
ATwater 9-1000

Iz Jugoslavije.

Zločin v stonski solarni.

Šibeniško okrožno sodišče razpravlja ob velikem zanimanju vse Dalmacije že 20 dni o zavratnem umoru, o raznih poneverbah in drugih zločinih, ki so imeli svoje torišče v solarni v Stonu. To solarno je vodil 7 let bivši častnik Konstantin Slavkovič ter napravil iz nje pravcvati pašaluk. Proti vodstvu solarne je bilo mnogo pritožb od strani raznih podjetnikov, obrtnikov in sploh od raznih strank, ki so imele v njej opravka. Vse pritožbe pa niso omejile oblastnosti upravitelja Slavkoviča, baš nasprotno — v marsičem so jo še povečale. Slavkovič je zbral okrog sebe krdelo zaupnikov, in pomočnikov, ki so po njegovih naročilih izvedli marsikaj, kar bi bilo moralo biti že davno povod obračuna pred sodnijo. Kantina v solarni je bila tudi torišče intrig, ki so močno razburjale vse okoliš.

Šele krvav zločin, ki se je zgodil v noči leta 1932, je izbil sodu dno. Zločin je bil odkrit nekaj dni pozneje. Na starem pokopališču so našli truplo mladega šoferja Rize Alijevilča. Preiskava je ugotovila, da je bil Riza ustreljen s samokresom, na truplu pa so bile tudi rane, povzročene z nožem in s kolom. Splošno znani odnošaji umorjenega šoferja do Slavkoviča in njegove družbe so pričali dovolj jasno, da je bil umor sklenjen v solarniški kantini in da so ga izvršili člani Slavkovičeve družbe. Posebno važna osebnost pri vsem, kar se je izcimilo v solarni, je bila Slavkovičeva žena Jelka Med dolgotrajno razpravo so njene vloge opisane v vseh podrobnostih. Mnogi jo opisujejo kot pohotnico, ki je privabljala v krog kantine razne žrtve in potem tudi poskrbela, da take žrtve niso postale nevarne. Baje je bil tudi Alijević v interesu raznih poslov njen ljubimec, pozneje, ko je postal nevaren in, ker je vedel to in ono, pa je baje Jelka sama — sklenila njegovo smrt. Jelkin mož je med preiskavo nekaj časa igral razžaljenega moža, ki je s krvjo oprał svojo čast, pozneje pa je ta zagovor opustil in eden od njegovih najzvestejših zatrjuje sedaj, da je on sam ustrelil Alijeviča, ker je bil sovražen njegovemu prijatelju Slavkoviču in njegovi ženi. Iz izjav obtoženih zarotnikov je razvidno, da je bil Alijević umorjen na najzavratnejši način. Povabili so ga v kantino, češ, da je treba na božični večer pokopati staro savraštvo. Da je povabljen k Slavkoviču, je Alijević pripovedoval svojim prijateljem, ko je zadnjič govoril z njimi. Kje so mladeniča prav za prav umorili, ni znano. Njegovo truplo so zavlekli na staro zapuščeno pokopališče. O možu, ki sedaj trdovratno zatrjuje, da je sam ustrelil Alijeviča, pa pripovedujejo neki znanci, da jim je takoj po umoru pripovedoval, da bo "stvar" prevzel nase, ker mu je Slavkovič obljubil 20,000 Din in tudi to, da odgovornost ne bo pretežka.

Po 20-dnevni razpravi so ravno tako kakor zavratni umor še vedno v temi razne sleparske manipulacije in pričakujejo zato vsi še z večjo nestrpnostjo izrek sodišča.

Huda nesreča pri Zvorniku.

Nevihta, ki je divjala po nekaterih delih Hercog-Bosne je v vasi Ročevičih pri Zvorniku zatekla kmeta Muharema Smajloviča in njegovo družino, ko so okopavali koruzo Ob nastanku nevihte so nekateri srečno dosegli razna zavetja. Muharem in njegova sinova pa so ostali na njivi. Vsi trije so stali poleg voza, ko je udarila strela. Strela je ubila sinova in vpreženo živino, oče pa je obležal brez zavesti na tleh. Ko so po nevihti prihiteli ostali člani na njivo in moža zdramili, ga je strašna nesreča tako pretresla, da je kazal znake hude duševno bolezni.

Gradba velikega savskega mostu pri Bosanski Gradiški.

Posebna komisija gradbenega ministrstva pregleduje teren pri Bosanski Gradiški zaradi gradbe velikega betonskega mostu preko Save. Projekt novega mostu je bil že davno dovršen in tudi odobren od ministrstva. Sedaj pa je zagotovljen tudi 19 milijonksi kredit in bodo z graditvijo pričeli v najkrajšem času. Most bo dolg 200 m, zgrajen bo tako visoko, da bodo pod njim lahko vozile tudi največje rečne ladje. Vsi stroški tega, v gospodarskem oziru tako važnega mostu so preračunani na 30 milijonov dinarjev.

Katastrofalna toča na Kosovem.

Pretekle dni so divjale hude nevihte tudi na Kosovem in je 35 vasi katstrofalno oškodovanih od toče. Toča je bila tako debela, da je ubijala drobnico na pašnikih, hišam v vaseh pa je poškodovala streho in razbila okna.

Krvava bitka po pogrebu.

V mali vasi nad Tuzlo se je mnogo kmetov iz okolice zbiralo k pogrebni molitvi za nekim uglednim vaščanom. Take pogrebne molitve se po stari navadi pretvorijo v zabavo in ker se vmes tudi pije, pride večkrat do obračunov med starimi nasprotniki. Tudi tokrat sta se sprla dva mladeniča, ki sta bila že dolgo v jezi zaradi nekega dekleta. Iz spora se je kmalu razvila krvava bitka, v katero je bilo zapleteno kakih 30 mož in mladeničev. Na bojišču sta obležala dva mrtva, več pa je ranjenih. Ko so prispeli orožniki, je bila bitka že končana.

Samomor Slovenca v Zagrebu.

12. junija popoldne so našli v Novi vesi v Zagrebu mrtvega moža in ženo, ki sta šla prostovoljno v smrt, kakor pravita v poslovilnih pismih. Mrtva so našli Petra Podkrajška in njegovo ženo Cvijeto. Policisti so morali vlomiti vrata sobe, v kateri sta bila Podkrajšek in njegova žena ves dan zaprta in se na gospodarjevo trkanje nista oglasila. Stanovalci bližnjih hiš so takoj zvedeli za dvojen samomor, ki je vzbudil med njimi pravo senzacijo. Še večje razburjenje je zavladalo, ko so ljudje izvedeli, kaj je napotilo Podkrajška in njegovo ženo, da sta si končala življenje.

Pred dobrim mesecem je bilo nekemu zagrebškemu uradniku ukradenih 28,000 dinarjev. Policija je bila obveščena o tatvini, a tatu dolgo ni mogla izslediti. Policija je nadaljevala preiskavo in prišla končno do zaključka, da je ukradel denar Peter Podkrajšek, ki je bil tam nameščen. Takoj po tatvini je Podkrajšek izginil iz stanovanja in policija ga je pridno iskala. Mož je vedel, da ga iščejo zaradi tatvine in da bi ne doživel sramote, da bi ga ne zadele posledice tega koraka, si je sodil sam in vzel s seboj na oni svet tudi svojo ženo Cvijeto. Najemnik stanovanja, kjer je imel Podkrajšek v podnajemu sobo, Ivan Jilk, pripoveduje, da se mu je zdel Podkrajšek takoj prve dni sumljiv. 12. junija mu je prigovarjal, naj izpolni prijavnico, toda Podkrajšek mu je iz sobe odgovoril, da bo storil to, ko se vrne z dela. Popoldne je gospodar znova trkal na njegova vrata, pa se ni nihče odzval. To se mu je zdelo sumljivo in obvestil je policijo.

Policisti so našli sobo vso okrvavljeno. Postelja, posteljnina, tla in stene, vse je bilo oškropljeno s krvjo, na oknu je pa visel Podkrajšek s prerezanimi žilami na rokah. Da bi se mu samomor ne izjalovil, si je nesrečnež najprej prerezal z britvijo žile na rokah, potem se je pa obesil. Na njegovi postelji je ležala njegova žena tudi mrtva. Zavžila je pet škatlic veramona. V poslovilnem pismu pravi Podkrajšek, da gresta z ženo skupaj v smrt, ker ve, da ga policija išče zaradi tatvine.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za $ 2.50	Din. 100	Za $ 9.25	Lir 100
" $ 5.—	Din. 200	" $ 17.90	Lir 200
" $ 7.25	Din. 300	" $ 44.—	Lir 500
" $11.75	Din. 500	" $ 87.50	Lir 1000
" $22.75	Din. 1000	" $174.—	Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še bolje pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo $5.00 morate poslati			$ 5.79
" " $10.00	"	"	$10.88
" " $15.00	"	"	$16.—
" " $20.00	"	"	$21.—
" " $40.00	"	"	$41.25
" " $50.00	"	"	$51.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.
Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino $1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

IZLET Z AQUITANIJO 14 J.ULIJA

Jugoslovanski konzul je obvestil Cunard parobrodno družbo, da bo potnikom, ki imajo ameriški potni list in ki se odpeljejo na Sokolski izlet s parnikom "Aquitania" 14. julija, računal za viziranje njihovega potnega lista samo 30 centov in da so opravičeni do znižane cene po jugoslovanskih železnicah za 75 odstotkov.

ROMAN
"PROKLETSTVO LJUBEZNI"
je tako lep in pretresljiv, da ga boste čitali z največjim zanimanjem.
$1.50
(2 KNJIGI)
V zalogi ga ima
KNJIGARNA GLAS NARODA
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Peter Zgaga

NAJHUJŠA KAZEN.

To, o čemur bom danes pisal, je le malo znano splošni javnosti.

Ko je pred dvajsetimi leti izbruhnila svetovna vojna, ko je bila na tehtnici usoda velikih in malih narodov, ko so krvaveli in padali milijoni, usoda posamezni kas ploh ni prišla v vpoštev.

Vojna vihra je bila zajezena mogočnem jezu. Treba je bilo n gumb pritisniti, da se odpre za tvornica in se razlije pošastn groza po vsem svetu.

To nalogo je določila zgodov na mladenu srbskemu študent Gavrilu Principu, ki se je podal o koncu meseca junija leta 1914 Sarajevo ter je v množilci čaka daj se bo pripeljal mimo avstri ski prestolonaslednik Franc Fer dinand.

Ni mu bilo treba dolgo čakat Pomeril je dvakrat in sproži Nadvojvodova žena Sofija je t koj omahnila v smrt, dočim nadvojvoda par ur pozneje izdi nil.

Atentatorja, ki je bil uverje da je završil svoje zgodovins poslanstvo, so takoj nato prij ga zaprli. Ker še ni bil star dv set let, ga Avstrija ni obsodila smrt, pač mu je pa izbrala zen, ki je bila neizmerno strah nejša od smrti.

Pri procesu so Princip in r govi tovariši marsikaj izpove li, in na podlagi teh izpovedb pozneje skušala Avstrija očrn pred svetom Srbijo, da je pod rala zarotnike z denarjem in orožjem ter dala s tem nepo den povod svetovnemu klanju.

Princip je bil torej obsojen dosmrtno ječo. Poslali so ga v ko trdnjavo v Nižji Avstriji ga vtaknili v samotno vlažno p zemsko celico, kjer naj bi p vel ostanke svojega življenja

Trikrat na dan so mu dali zi luknjo v vratih pičlo hrano

Stražnik, ki ga je stražil, smel spregovoriti ž njim niti sede. To mu je bilo pod sm kaznijo prepovedano.

Po par mesecih je začel Pri prositi za časopise, hoteč izv ti, kakšen sad je rodilo nje delo.

Toda obraz stražnika je bi iz kamna izklesan.

Rotil ga je naj mu pove, k dogaja v svetu in kakšne po ee je imel sarajevski atentat da bilo je, kakor bi rotil vlažno steno.

Po šestih mesecih se je P pa lotila jetika. V celico se hajali zdravniki.

Pa kaj je bilo nesrečniku zdravje? Njega je brigal den šum, ki ga je včasi čul ljave, brigalo ga je votlo nje, ki mu ni vedel izvora.

Baje mu ni bilo znano, d bruhnila vojna, toda če je ličkaj pravilno sklepal, je vedeti.

In če je vojna, kdo zmaga Srbi ali Avstrijci? Ali bodo ga dne padla težka vrata iz jev in bo planilo v celico pa skih vojakov, ki bodo razbil rige in ga odnesli v svobodo

Pred zdravniki in stražnik poklekal ter jih za božjo prosil naj mu z eno samo bes co namignejo, kaj se vrši i trdnjavskega obzidja.

Toda služabniki Avstrije so neizprosni.

Njegove telesne muke so la li z boljšo hrano in zdravili, čim so njegovo duševno muko dne do dne večali z enim najs nejših orožij — z molkom.

Za eno samo znamenje, ki b pojasnilo posledico njegovega janja, bi z veseljem žrtvoval je borno življenje, toda vse gove prošnje, so brez odmev zvenele v vlažnih podzemskih nikih.

V drugem letu svetovne v je popolnoma opešal. Hodi sedeti ni mogel. Jetika mu je jedla pljuča.

Govoriti ni mogel, le suh l je gnal iz sebe.

V smrtni uri mu je beg gled od zdravnika do čuva oči so proseče vpraševale: — se dogaja? Povejte mi, pri vsemogočnem, kaj se dogaja

Toda prej bi izvabil odgo skale kot iz avstrijskega h

Pozneje je bilo v časopis čeno, da je umrl Princip v tike.

Vsled jetike in radovedno bi bilo bolje rečeno.

TEŽAVE ZRAČNE VOJNE

Italijanski politični in vojaški pisatelj Rocco Moretta je nedavno izdal večje delo o možnostih, ki jih bodo imele v kaki bodoči vojni razne vrste orožja. Pri tem je zlasti zanimiva okoliščina, da Moretta odločno osporava veliki pomen zračnega orožja in se s tem postavlja v nasprotje z uglednimi vojnimi tehniki, ki pripisujejo letalstvu glavno vlogo v oboroženih spopadih bodočnosti. Pisec prihaja do zaključka, da se nevarnost in udarnost zračnega brodovja v veliki meri pretirava in da pri današnjem stanju letalstva obramba zaledja pred napadi iz zraka nikakor ni tako neučinkovita, kakor bi to radi prikazali razni navdušenci za letalstvo.

Težave zračne vojne so po mnenju Morette naslednje:

Letalska izvidniška služba v času vojne ni dovolj zanesljiva. Slabo vreme in kritični položaji, ki v resnem boju nikakor niso nenavadni, povzročajo, da letalstvo ne dosega vanj stavljenih nad. Razen tega velika brzina in višina ne dopuščata povsem točnega pregledovanja, zato poročila letalskih izvidnic nimajo nesporno zanesljive vrednosti. Letala tudi ne morejo delovati v slabem vremenu, v plohi, v gosti megli, ponoči in kadar vise oblaki prenizko nad zemljo.

Rezultati bombe v zraku nimajo nikakega vpliva na napredovanje vojske na trdih tleh. Ako je eno izmed letalskih krdel popolnoma potolčeno, iz tega ne sledi, da bi se morala umakniti tudi suhozemna vojska dotične bojujoče se stranke. Naj bo sovražno brodovje še tako močno in mnogoštevilno in naj je v zraku prdrlo še tako globoko nad neprijateljsko ozemlje, nima ta osvojitev nikakega pomena, ker se letala v zraku ne morejo zasidrati in držati osvojenih položajev.

Točno zadevanje določenega cilja iz zraka je do neverjetnosti majhno. Ako se obstreljevanje iz zraka ne vrši z ogromno premočjo, in ako ni prišlo iznenada, je njegov uspeh močno dvomljiv. Tako so Angleži podvzeli proti nemški križarki "Goeben" 270 poletov in so nanjo zmetali 15 ton bomb, da bi jo potopili, a se jim to nikakor ni posrečilo. Od vseh 15,000 kg je zadela križarko samo ena bomba. Tudi Nemcem so v svetovni vojni ni posrečilo, da bi iz zraka uničili večje število sovražnih ladij. Ves neskončno dragi zračni aprat nemški je uničil samo eno sovražno bojno ladjo v Rokavskem prelivu. Vsi napadi francoskih, angleških in belgijskih letal na nemško podmorniško bazo v Zeebruggeu so bili popolnoma brez uspeha.

Tako vidimo, da je zračna vojna strahovito draga in da nima vpliva na potek operacij na kopnem. Obstreljevanje kake točke iz zraka zahteva ogromne množine streliva. Samo za uničenje francoske vasi Souches so porabili toliko streliva, da bi za ta denar sezidali gotovo 50 takih vasi.

Vsaka od dveh ameriških matičnih ladij za aeroplane "Saratoga" in "Lexington" nosi na svojem krovu po 72 letal. Poskusi pa so dokazali, da bi ob napadu pogodila svoj cilj samo ena bomba, dasi bi jih 72 letal zmetalo nadenj na stotine. Za časa ene izmed najsilovitejših nemških ofenziv na zapadnemu bojišču so Angleži izgubili 70,000 ujetnikov in 300,000 mrtvih in ranjenih. Pri tem letalci niso imeli drugega posla, nego da so samo opazovali ta silni poraz. Tovarne za letala so imele tedaj 400 tisoč delavcev, tako da je delavnih sil primanjkovalo v onih tvornicah, kjer so se izdelovala sredstva za angleško kopno vojsko.

Drugi primer so italijanska mesta Benetke, Treviso in Brindisi, ki so jih stalno napadali avstrijski letalci. Človeške izgube iz teh napadov so bile naravnost neznatne v Benetkah in v Brindisiju, v Trevisu pa jih sploh ni bilo, dasi so zmetali Avstrijci nanje 80,000 kg jekla in razstrelilnih snovi. Mesto je bilo namreč pravočasno izpraznjeno in bombe so tolkle v prazna poslopja. Letalski napadi povzročajo ogromne napore in stroške na eni strani, na drugi pa naravnost neznatne uspehe.

Italijan. artiljerijski major Malvini poroča skoro isto o italijanskih zračnih napadih. Proti puljski luki so Italijani podvzeli 10 zračnih napadov, v katerih je sodelovalo 10 zrakoplovov in 390 letal. Vse to brodovje je zmetalo nad Pulj 85,000 kg razstreliv. Letalci so se morali gibati v veliki višini in zato niso mogli pogoditi cilja pač pa je trdnjavsko topništvo zbilo iz zraka 30 odst. italijanskih letal. Pulj sam pa je utrpel malenkostno škodo.

Iz navedenega je jasno, da mora neprijateljsko letalo računati z obrambnim topništvom ter se ne sme spuščati prenizko. Zato njegovi izstrelki ne zadevajo in letalec tudi ne more popravljati svojih napak. Obrambno topništvo je enako učinkovito tudi proti letalom, ki nosijo bombe, težke 500 do 1500 kg.

Francoski strokovnjak Delaunay prihaja na temelju izkustev do ugotovitve, da ob dobri topniški obrambi letalo nikoli ne more zadeti cilja z majhnim obsegom. Po računih generala Niesela zadevajo bombe, vržene iz letala, daleč od cilja. Iz višine 500 m pade majhna bomba 75 m daleč od cilja, velika pa 40 m Pri višini 1000 m je razlika že enaka 120, odnosno 80m; pri 2000 m zgreši bomba za 150, oziroma 120 m, pri višini 4000 m pa celo 225 m, odnosno 175 m. Takšne rezultate so dognali pri vajah v miru, ko se letalcu ni treba bati sovražnega obstreljevanja in vso svojo pozornost lahko osredotoči, da pazno in točno meri. Za ves čas svetovne vojne pa ni znan niti en primer, da bi bil kak most porušen iz letala. Vsi zadetki so bili bolj ali manj slučajni.

EVROPEJKA V MEKKI

Angležinji Evelini Cobboldovi, sestri lorda Dumnoresa, se je te dni kot prvi Evropejki posrečilo priti v Mekko. Cobboldova je morala vsekakor pred tem sprejeti Mohamedovo vero.

REKORDNO POTOVANJE Z AEROPLANOM

Te dni se je na letališču v Newark, N. J., iz potniškega aeroplana izkrcalo šest potnikov, ki so prišli iz Los Angeles, Cal. v Newark v rekordnem času 11 ur in dveh minut.

KRIVA PRISEGA IN KAZEN ZA NJO

Moška beseda je bila že od nekdaj pri vseh narodih najboljše jamstvo. Na besedo so dajali ljudje več, nego na pisane pogodbe in obljube, tudi če je šlo za denar. Pri prodaji česarkoli je padla beseda, prodajalec in kupec sta si segla v roke in s tem je bilo vse opravljeno brez pisanih pogodb. Ta navada je še zdaj razširjena po kmetih. In gorje tistemu, ki bi dano besed prelomil! V takem človeku so videli izmeček poštene družbe. v krčmi ni smel sedeti s soseči za isto mizo, nihče ni hotel z njim govorito, nihče ga ni upošteval.

Ko so pozneje nastala ljudska sodišča, se je pojavila prisega, ki v sodstvu še zdaj velja. In kakor na kršitev ali prelom besede, tako so gledali tudi na krivo prisego. Po mnenju starih ljudi se je krivoprisežnik pregrešil zoper boga, ki ga je zato kaznovail. V nešteth varijacijah je slikala ljudska fantazija božjo kazen, namenjeno krivoprisežnikom. Stračna je bila po mneju starih ljudi kazen za krivo prisego. ki je zadela tudi vso krivoprisežnikovo rodbino. Tako je pred 150 leti krivo prisegel poglavar na Sumatri. In takoj je sledila kazen. En njegov sin je padel v boju, druga dva sta podlegla zahrbtni bolezni, tretji je oslepel, poglavar je bil pa ubit. In v vsem tem je videlo ljudstvo božjo kazen.

Zelo stara legenda o preganjanju krivoprisežnika. Stari indijski bog meseca je dobil po krivi prisegi sušico. Ker je razsajala takrat v deželi Indov pljučna kuga, se je srečala fantazija z resničnostjo. Stari prebivalci Skandinavije sa verovali: da morajo krivoprisežniki v peklu hoditi po tekočih strupih. Primitivni narodi čakajo s kaznijo po smrti. Prebivalci otoka Jave prorokujejo krivoprisežniku kazen že vnaprej in trdijo, da zaman obdeluje svoje polje, ker mu bodo bogovi vzeli vso letino. Kirgizi so izobčili krivoprisežnika iz svojih vrst, Suaheli v Afriki ga zaničujejo, da bi kazen za krivo prisego ne zadela tudi njegove okolice. Pri nekaterih jevanskih plemenih krivoprisežnik ne sme stopiti na ladjo, da bi njegov zločin ne primesel nesreče še drugim potnikom.

Posvetne kazni za krivo prisego so bile zlasti v srednjem veku krute. V Orijentu so krivoprisežnike ubijali in razsekavali na kose, v Egiptu, Mehiki in na Kitajskem so jih obsojali na smrt, v Nemčiji so krivoprisežniku z mečem odsekali roko, ki je krivo prisegla. Ljudstvo je verovalo v vsemogočnost, ki je zaznamovala tudi krivoprisežnikov krog s tem, da je pognala iz njega njegova roka, ki je krivo prisegla. To praznoverje je najbolj raširjeno na Wirtemberškem in Meklenburškem.

Kmalu se je razširilo tudi praznoverje, da gre le za obliko prisege. Da bi odvrnili od sebe težke posledice krive prisege, je človek prisegel z iztegnjeno desnico, levico je pa iztegnil doli in verjel, da tako pozivanje boga ne bo veljavno. To naziranje se je uveljavilo zlasti v Litvi, kjer na sodiščih še zdaj pazijo med prisego, kako drži človek roko. Bili so pa še drugi načini razveljavljenja prisege.

Tako je praznoverno ljudstvo verovalo, da zadostuje cekin pod jezikom ali imeti v žepu kost umrlega otroka odnosno kamenček s kraja, kamor je udarila strela, pa bo prisega neveljavna. Strah pred krivo prisego je bil in je še zdaj povsod velik tako, da govore pri prisegi resnico tudi ljudje, ki radi lažejo. Za krivo prisego je še zdaj določena stroga kazen. Praznoverje je pa v tem pogledu večinoma že izginilo.

IDEALNI OČE

Iz Tokija poročajo: —

Učence vsega sveta bo gotovo vzpodbodel primer japonskega generala Sinmiure, ki visi na življenju sovjega sinčka Jira. Ta sin je generalov edinec in luč očetovega življenja. Pred kratkim je zbolel in je moral ostati doma v postelji. Očeta pa je zelo skrbelo, kaj bo s sinom, če bo v šoli zaostal. V tej zadregi mu je prišel junaški domislek, da bi namestu svojega sina sam obiskoval šolo. In res, general je vzel otrokove knjige pod pazduho, se predstavil Jiravemu učitelju in ga prosil, če sme prisostvovati šolskemu pouku namesto sina. Seveda je učitelj privolil v to in general je zavzel sinčkovo mesto ter poslušal predavanja od začetka do konca. V šolo je prihajal vsak dan, doma pa je sinčku razlagal, kaj so se tega in tega dne učili v šoli. Skupaj sta ponavljala gradivo in pisala naloge in ko je Jira ozdravel, je učitelj v šoli izgubil učenca-generala, zato pa je mogel pri njegovem sinu ugotoviti, da v vsakem pogledu idealno dohaja svoje sovrstnike v šoli.

ŽARKI V PRSTIH

Življenjske žarke, ki jih je odkril ruski profesor Gurvič, je uspelo v zadnjem času meriti tudi s fizikalnimi metodami. V skoraj brezzračni kovinski cevi je izolirana žica, ki je baš toliko nabita z elektriko, da se ta ne more sprostiti. Če padejo celo tako slabotni žarki, kakršni so življenjski žarki, skozi stransko kremenčevo okence na fotoelektrično plast iz kadmija, ki je nameščena temu okencu nasproti, nastanejo s prehodom elektronov med žico in ostenjem cevi tokovni sunki, ki se dado z zvočnikom doznati in šteti. Tudi moč življenjskih žarkov so lahko imzerili na ta način.

Obsevali so n. pr. žabje klice z vodnimi bolhami in se je tudi tu izkazalo staro pravilo, da vplivajo majhne količine pospešujoče, močne ovirajoče, zelo velike pa naravnost uničujoče.

V najnovejšem času so francoski in italijanski raziskovali ugotovili nematerialen učinek na daljavo živih stanic skozi kremenec. Pri tem gre bržkone za učinek električnih polj. Nadalje so ugotovili, da izžarevajo tudi konci človeških prstov žarke, ki so sposobni umoriti v 15 minutah kulturo kvasnih gliv skozi kremenec. Šlo je pa za ljudi, ki so bolehali na kakšnem procesu vnetju, n. pr. na katarju v čelni duplini, na šenu itd. Pri osebah ki trpijo na raku, zastrupljenju krvi, belokrvnosti in nekih drugih boleznih, izgine žarilna sposobnost krvi, pri bolezni Basedowa pa narase. Tudi če se pomeša zdrava kri s krvjo na raku ali levkamiji bolnih oseb, izgubi zdrava kri žarilno sposobnost. Pri preniciozni anemiji ta žarilna sposobnost isto tako izgine, a se po zdravljenju z jetri spet pojavi. Pojav življenjskih žarkov se da tedaj uporabiti za diagnozo raznih bolezni.

NA KONJU IZ BUENOS AIRES V NEW YORK

Tschiffely je začel s svojo slovečo ježo iz Buenos Airesa v New York, to je osem tisoč milj, v aprilu 1925 in jo končal l. 1928. Ta mož je s svojima dvema konjema romal po najnedostopnejših krajih sveta, po krajih, kjer še ni hodil beli človek. Ta ježa je bila najvišje, kar se je v zgodovini jahanja doseglo.

Tschiffely, Švicar, ki je že dolgo časa živel v Argentini, je hotel svetu pokazati, da so pampaški konji prav toliko zmožni kakor kakšni drugi.

V aprilu 1925 se je na konju Mancha odpravil iz Buenos Airesa, Gata pa je otovoril s sedlom za živila in obleko. Prvih tisoč dvesto milj je šlo čisto dobro.

V visokih Andih je prejezdil povprečno dvaindvajset milj dnevno. V septembru je dospel v La Paz, glavno mesto Bolivije, v višini dvanajst tisoč čevljev.

Nato ga je peljala pot skozi strašno pušavo med Limo in Ttrojillo. Po 110 stopinj Fahrenheita je moral prejezditi najmanj štiri in petdeset milj, preden je prišel do prve luknje z vodo. Za ta del potovanja si je najel indijanskega vodnika z mezgom in konjem. Že konec prvega dne pa je Indijanec s svojima živalima vred opešal. Tudi Tschiffelijeva konja sta se zvalila v pesek, brž ko ju je razsedlal. Nato ju je nakrmil.

Tekom nadaljne poti so morali mož in živali čez divjo, deročo reko, ki je narasla od kopnečega snega v Andih. Konja sta se z jezdecem vred vrgla v vodo in valovi so j ih odnesli. Živali sta se hrabro borili. Nekaj časa je kazalo, da se bodo vsi skupaj potopili, a vendar so skoraj čudežno dosegli nasprotni breg in zlezli na suho.

Od Quita, v višini deset tisoč čevljev, pa se je začel najnevarnejši del njegovega avanturnega potovanja. Jezdil je navzdol v tisti zloglasni pragozd, ki je znan kot "Zeleni pekel". Trpel je nepopisno, se tresel od malarije, pil slabo, izprijeno vodo iz močvirja, v katerem se je pogrezal, obdan od vseh strani od kač in druge strupene golazni džungle, onemogel od revne hrane, zaradi česar je moral v bolnišnico v Quito, kjer je ostal skoraj šest tednov.

V oktobru 1926 je dospel v Bogoto, po semnajstih mesecih tega izrednega potovanja. Od tam je šel v Meddellen, kjer pa je spoznal, da s konji ne more več naprej. Ovirala so ga jezera in močvirja in neprodorni gozdovi. Zato se je s konjema vred vkrcal na rečni parnik in tako po vodi napravil kratko pot v Panama.

Prihodnje dni bi se njegove avanture skoraj končale. Iz Panama je peljala steza zopet v neskončno džunglo. Dva vodnika, ki sta ga spremljala, sta zgrešila pot in zašli so. Možje in živali so morali razjahati in si z noži sekati pot skozi zamotano maso.

Ubogi konji so prišli ob podkve. Ves ta čas je lilo kakor iz škafa. Švicarju so čevlji, kos za kosom, popadali z nog. Njegova obleka so bile samo še cunje. In zopet ga je napadla malarija. A vendar jo je tudi to pot premagal, šel dalje in dospel v San Jose in Costa Rico. V Nicaragui je divjala revolucija. Da bi se izognil temu, da bi njegova dragocena konja ne zaplenili za vojaško službo, je zopet moral na ladjo. V Salvadorju se je izkrcal.

Nato ga srečamo v Guatemali, v višini šest tisoč čevljev, kjer se je zopet počutil zelo dobro. Na horizontu se je pojavila Mehika.

Ne daleč od meje ni mogel Gato naprej, prvikrat, odkar je zapustil Buenos Aires. Neki kovač v Guatemali je zabil Gatoju žebelj v nogo. Rana se je gnojila in se odprla, a v tistih nezdravih krajih se rane ne zacelijo. Tri noči je konju Švicar stavil tople obkladke nanjo. Prav ko je mislil, da je vse že dobro, je Gatoja neki konj sunil s kopitom in ga tako močno poškodoval, da uboga žival ni mogla niti leči. Noga mu je zatekala. Svetovali so mu, naj jo ustreli in ji konča trpljenje. On pa se je odločno branil.

Obupan je po železnici poslal svojega dragocenega konja v mesto Mehiko in brzojavil živinozdravniku, naj mu ga ozdravi, pa naj stane, kar hoče. Zajahal je Mancho in tudi sam šel v Mehiko. Tam ga je Gato že čakal, zdrav kakor prej. In tudi on sam ni bil več razcapan. Neki rojak ga je oblekel v bogatega gaucha — argentinskega cowboya). Ta noša je bila bolj vredna filmskega zvezdnika kakor smelega pampaškega jezdeca. V širokih hlačah, blestečih se jahalnih škornjih in srebrnih ostrogah se je zelo postavil.

Zadnji del njegovega avanturnega potovanja po asfaltu in tlakovanih cestah pa je bil nekaj strašnega. Za njegova zvesta konja, ki sta bila izpostavljena neizrečenim nevarnostim pred vampirji, džungelskimi zvermi, gorskimi nevihtami in žgočim puščavskim solncem, je bilo najhujše to, da sta morala korakati skozi vrvež mestnega avtomobilskega prometa.

In naposled še New York....

Zdaj se Mancha in Gato zopet paseta na svojem ljubem pampasu, čez katerega brije veter; Tschiffely, preprosti, preudaren mož, pa zopet redi konje na svoji samotni estaneiji.

T. K.

MNOGI NE VEDO . . .

da so prinesli krompir v Evropo ne iz potrebe, marveč zategadelj, ker so ga smatrali za okrasno rastlino. Temu primerno so ga gojili prve čase edino v loncih:

da je v vsakem panju 30,000 do 80,000 čebel;

da je turški Metuzalem Zaro aga po točni ugotovitvi turških zdravnikov star "samo" 120 let, nikakor pa ne 160 let;

da je na Dunaju umrl najstarejši plačilni natakar, 78 letni Johann Schmidt, ki je stregel gostom v hotelu "Palmhof".

SUŠA JE NA TEM KRAJU TEMELJITO OPRAVILA

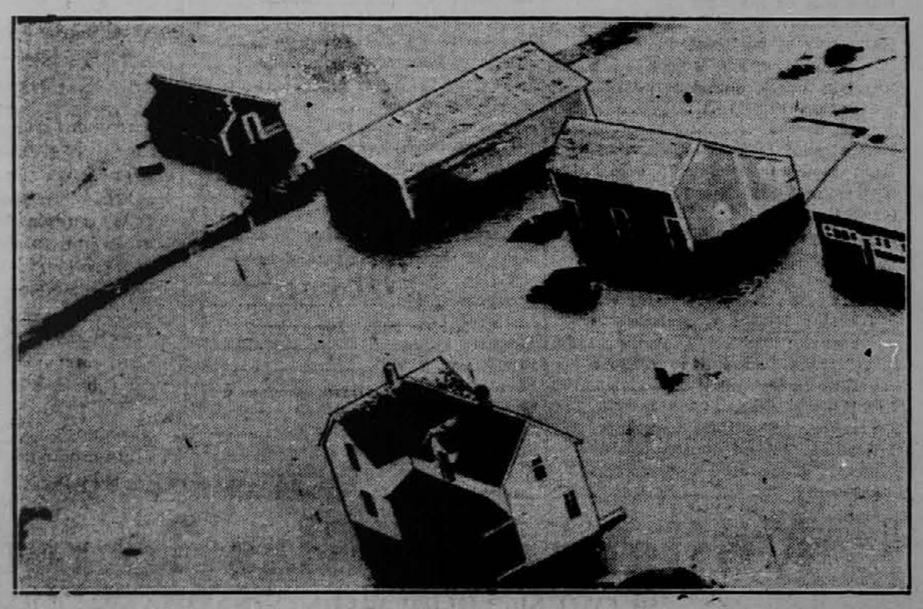

Ta predel žitne pokrajine na osrednjem zapadu je vsled suše najbolj trpel in je tudi dobil največjo pomoč. Po veliki suši je nastalo hudo deževje, vsled česar so reke prestopile svoje bregove in preplavile planjavo. Pokrajina, ki jo vidimo na gorenji sliki, je blizu mesta Sioux City, Iowa.

KRAJ, KJER JE NAŠLO SMRT SEDEM LJUDI

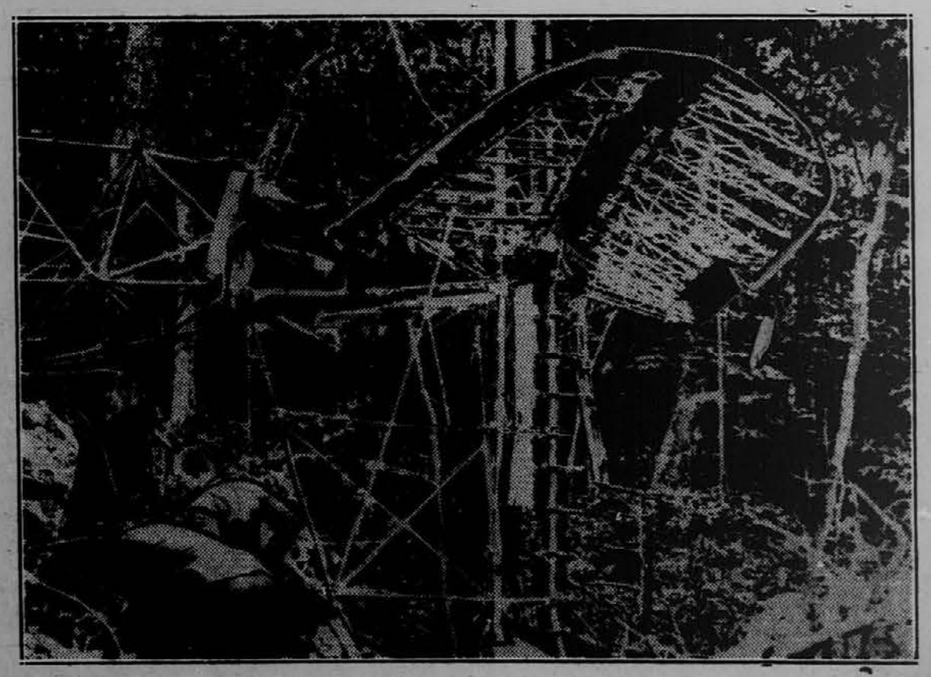

Slika nam predstavlja ostanke zgorelega aeroplana American Airway zračne proge, ki se je ponesrečil v Catskill gorah v državi New York. Aeroplan je bil na potu v Chicago. V gosti megli se je zadel ob vrh gore. Pri tem so bili ubiti štirje potniki, dva pilota in stewardka.

RAZOROŽITVENA KONFERENCA V ŽENEVI

Švedski zunanji minister Rickard J. Sandler pozivja delegate razorožitvene konference k razorožitvi v času, ko je postala razprava zelo burna in je bila slednjič konferenca za nedoločen čas odgodena

KOMU PRIPADAJO HEMOROIDI?

Na zadnji seji dunajske Zdravniške družbe je imel neki znani kirurg predavanje o bistvu in zdravljenju hemoroidalne bolezni, pri čemer jo je primerjal s krčnimi žilami. Po njegovem mnenju so tudi otekline v debelem črevu in tako z vana "fissura ani" posledica vnetja in gnojenja v odvodnicah.

V vseh teh primerih so se dobro obnesle injekcije s kininom, ki imajo med vsemi zdravilnimi načini to prednost, da človeka ne motijo pri izvrševanju poklica. V diskusiji k temu predavanju je neki internist dejal, da "pripadajo hemoroidi danes prav za prav internistu," dočim je otekline v debelem črevu brez zavisti prepustiti kirurgom. Nato se je oglasil neki kirurg, ki je tudi heromoide rektamiral za kirurge, dokler ne bo podan dokaz, da se bolezen po nekrvavih zdravilnih metodah ne ponavlja več. Spor je rešil neki tretji dovtipni kirurg, ki je dejal, da pripadajo hemoroidi prav za prav pacientom in glavno je, da jih tem na ta ali oni način za vselej odpravimo, tudi če teorije še niso dovolj pojasnjene. Kako razširjena je ta huda bolezen, pa je razvidno iz tega, da cenijo samo za Dunaj število hemoroidnikov na 300 tisoč oseb.

PATRIJOTIZEM V RUSIJI

Vseruski osredoji izvršni odbor je izdal te dni naredbo o izpremembi kazni za veleizdajo. V naredbi se govorfi izrecno o izdajstvu domovine, rabi se izraz, ki so se ga prej sovjetski pravdniki izogibali, govoreč samo o protirevoluciji. Nova naredba uvaja smrtno kazen in zaplembo premoženja za pripadnike civilnih poklicev, ki so kakorkoli oškodovali vojaško moč Rusije, zlasti z vohunstvom, s pobegom v inozemstvo ali če so izdali vojaško ali državno tajno. Če so podane olajševalne okolnosti, se prisodi veleizdajalcu 10 let ječe in zapleni se mu imetje. Za pripadnike vojaškega stanu pa olajševalne okolnost ne veljajo. Če odrasli člani rodbine vojaka-veleizdajalca ne obveste oblasti o pripravah za veleizdajo, se kaznujejo z ječo 5—10 let in z zaplembo imetja; drugi odrasli člani, ki žive skupaj z veleizdajalcem ali ki jih je on gmotno podpiral, čeprav niso vedeli za nameravani zločin, pa izgube volilno pravico in morajo za 5 let v izgnanstvo v Sibirijo.

To naredbo zanimivo utemeljuje glavno glasilo komunistične stranke. V uvodniku pod naslovom "Za domovino" piše o patrijotičnih zaslugah posadke ledolomilca "Čeljuskina" in o letalcih, ki so jo rešili. Primer tega patrijotizma zahteva strogo kaznovanje vseh veleizdajalcev. V sovjetski državi ne sme biti nihče mlačen in nevtralen. Članek se končuje z besedami: "Za domovino, za njeno čast in slavo, za moč in blagostanje!" Domovinskega čuta v taki obliki bi pred leti v Rusiji ne trpel noben komunist. Proletarska revolucija v Rusiji dobivo značaj narodne revolucije.

ZEMLJEVIDI

STENSKI ZEMLJEVIDI

Na močnem papirju s platnenimi pregibi 7.50

POKRAJNI ROČNI ZEMLJEVIDI:

Dravska Banovina .... .30
Ljubljanske in mariborske oblasti .... .30
Pohorje, Kozjak .... .30

CANADA

.... .40

ZDRUŽENIH DRŽAV

VELIKI .... .40
MALI .... .15

NOVA EVROPA

.... .60

ZEMLJEVIDI POSAMEZNIH DRŽAV:

Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky, Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Missippi, Washington, Wyoming .... .25

Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York, Virginia .... .40

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini. Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 W. 18 Street
New York, N. Y.

KITCHENERJEVA KRIŽARKA BREZ ZLATA

Dvigalna družba ne bo skušala dvigniti križarke Hampshire. — Družba je prepričana, da križarka ni vozila zlata.

Moskva, Rusija, 26. junija. — Ključavničarski mojster iz New Yorka Charles Courtney, ki je z nevarnostjo svojega življenja preiskal potopljeno Kitchenerjevo križarko Hampshire, je rekel, da je prepričan, da križarka ni vozila, kakor je bilo poročano, 10 milijonov dolarjev v zlatu, ko je bila potopljena v Severnem morju, ko je bil vojni minister general Kitchener ž njo na potu v Rusijo.

Courtney pravi, da dvigalna kompanija, s katero je v zvezi, ne bo več skušala dvigniti križarke.

Courtney je prišel z aeroplanom iz Bergena na Norveškem v Moskvo, da izve od nekega Angleža, ki stanuje v Moskvi in je nadzoroval nalaganje na križarko Hampshire pred njenim odhodom, natančne podatke o tovoru. Sedaj je Courtney prepričan, da križarka ni vozila zlatega zaklada.

Dviganje križarke bi veljalo okoli $250,000 in nobena privatna družba ne bo skušala dvigniti potopljene križarke.

PETNAJST LET NA HUDIČEVIH OTOKIH

"Paris Soir" poroča, da se bo te dni vrnil v Francijo l. 1908 obsojeni poročnik Ullmo, ki je skušal vohuniti v prid neke tuje države in je bil obsojen v najstrašnejšo kazen, ki jo pozna francosko sodišče. Najprej je živel 15 let v Cayenneu, potem mu je bila kazen omiljena. Ullmo je izmaknil važne listine o francoski vojni mornarici in jih je ponudil v nakup neki tuji državi. Zasačili pa so ga še preden je mogel izvršiti svojo namero. Njegova zadeva je dvignila skoraj toliko prahu, kakor nekaj let pred njim afera Dreyfuss.

Advertise in
"Glas Naroda"

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarch. Vsled naše dolgoletne skušnje Vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodiši prošnje za povratna dovoljenja, potne liste, vizeje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno. za najmanjše stroške.

Nedržavljani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljamo Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

ANEKDOTA

Lucien Guitry je peljal svojo ženo v zdravilišče. Zdravnik jo je preiskal in določil kuro. Nato se je obrnil k Guitryjp in ga prijazno vprašal: "Nu, zdaj pa pridete vi na vrsto!" "Kako?" se je začudil Guitry, "saj mi vendar nič ne manjka!" "Dovolite torej," mu je segel v besedo zdravnik, da vam povem to, kar sem mogel ugotoviti v teh trenutkih, odkar vas opazujem: domišljate si, da ste zdrav!"

KALIFORNIJSKI VSEUČILIŠČNIKI DOBILI DIRKO

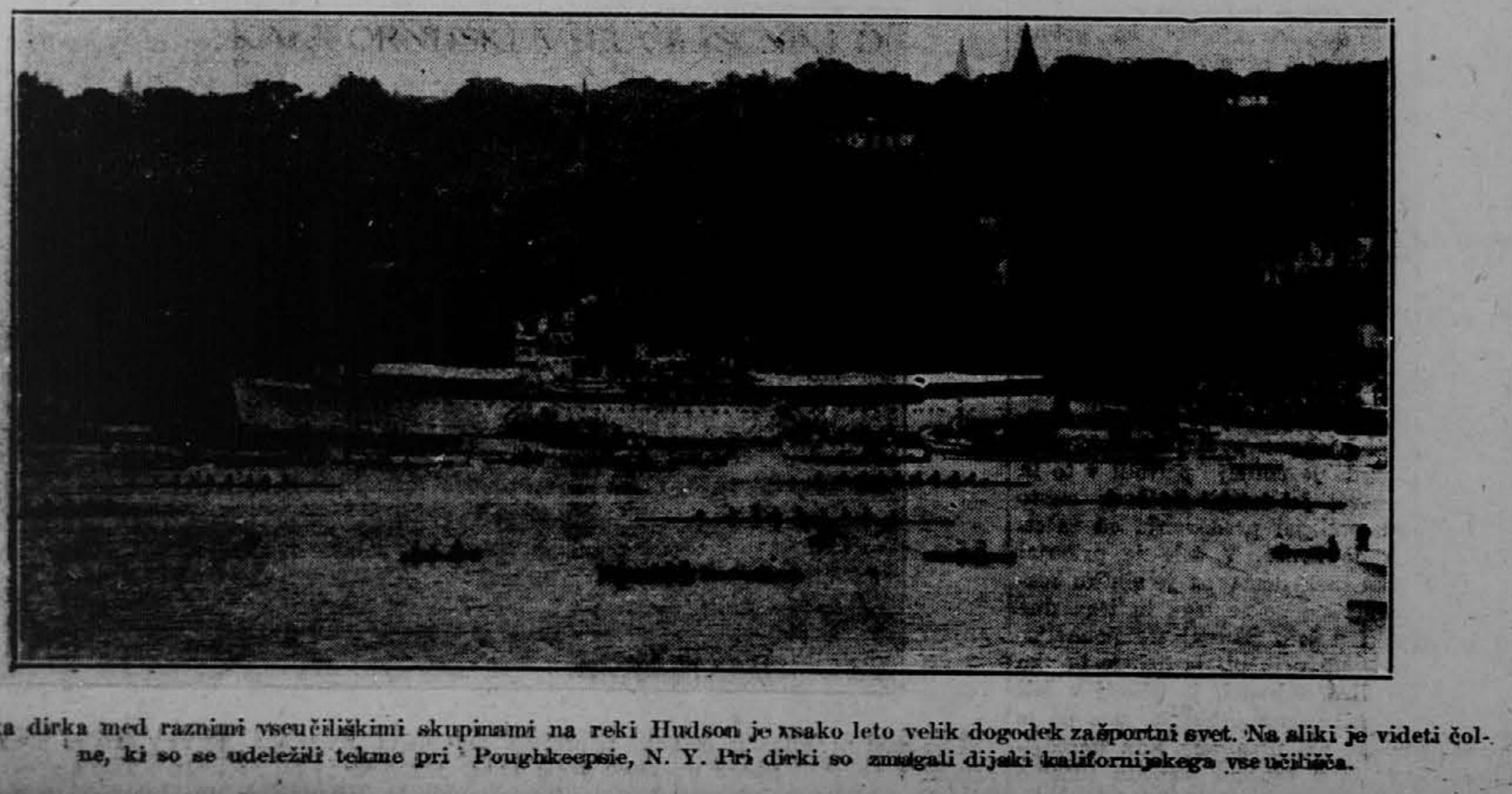

Veslačka dirka med raznimi vseučiliškimi skupinami na reki Hudson je vsako leto velik dogodek za športni svet. Na sliki je videti čolne, ki so se udeležili tekme pri Poughkeepsie, N. Y. Pri dirki so zmagali dijaki kalifornijskega vseučilišča.

Povesti in Romani:

Agitator (Kersnik) broš. .... .80
Andrej Hofer .... .50
Beneška vedeževalka .... .35
Belgrajski biser .... .35
Beli mecesen .... .40
Bele noči, mali junak .... .60
Božično darovi .... .35
Božja pot na Bledu .... .20
Božja pot na Šmarni gori .... .20

Cankar:
Grešnik Lenard, broš. .... .70
Mimo življenja .... .80
Moje življenje .... .75
Romantične duše .... .60

Balkansko-Turška vojska .... .80
Balkanska vojska, s slikami .... .25
Boj in zmaga, povest .... .20
Blagajna Velikega vojvode .... .60
Burska vojska .... .40
Beatin dnevnik .... .60
Čarovnica .... .25
Cvetina Borograjska .... .45
Cvetke .... .25
Čebelica .... .20
Črtice iz življenja na kmetih .... .35
Drobiz, in razne povesti — Spisal Milčinski .... .60
Dekle Eliza .... .40
Dalmatinske povesti .... .35
Dolga reka .... .50
Do Ohrida in Bitolja .... .70
Doli z orožjem .... .50
Dve sliki: — Njiva; Starka (Meško) .... .60
Devica Orleanska .... .50
Duhovni boj .... .50
Dedek je pravil; Marinka in škratljički .... .40
Elizabeta .... .35
Fabijola ali cekev v Katakombah .... .45
Fran Baron Trenk .... .35
Filozofska zgodba .... .60
Fra Diavolo .... .50
Gospodarica sveta .... .40
Gostilne v stari Ljubljani .... .60
Grška Mytologija .... 1.—
Gusarji .... .75
Gusar v oblakih .... .80
Hadži Murat (Tolstoj) .... .40
Hektorjev meč .... .50
Hedvika .... .40
Hudi časi, Blago duše, veseloigra .... .75
Helena (Kmetova) .... .40
Hudo Brezdno (II. zv.) .... .35
Humoreske, Groteske in Satire, vezano .... .80
broširano .... .60
Izlet g. Broučka 1.20
Izbrani spisi dr. H. Dolenca .... .64
Iz tajnosti prirode .... .50
Iz modernega sveta, trdo vez. 1.60
Izbrani spisi dr. Ivan Mencinger: 2 zvezka 1.50
Igračke, broširano .... .80
Igralec .... .75
Jagnje .... .30
Janko in Metka (za otroke) .... .30
Jernač Zmagovač, Med plazovi .... .50
Jutri (Strug) trdo vez .... .75
broš. .... .60
Jurčičevi spisi:
Popolna izdaja vseh 10 zveskov, lepo vezanih .... 10.—
6. zvezek: Dr. Zober — Tugomer broširano .... .75
Juan Miserija (Povesti iz španskega življenja .... .50
Kako se sem jaz likal (Alešovec) I. zvezek .... .60
Kako sem se jaz likal (Alešovec) II. zv. .... .60
Kako sem se jaz likal (Alešovec(III. zvezek .... .60
Korejska brata, povest iz misijonov v Koreji .... .30
Krvna osveta .... .30
Kmečki punt (Šenoa) .... .60
Kuhinja pri kraljici goski nožici .... .50
Kaj se je Markaru sanjalo .... .25
Kazaki .... .60
Križev pot patra Kupljenika .... .70
Kaj se je izmislil dr. Oks .... .45
Levstikovi zbrani spisi .... .90
1. zv. Pesmi; Ode in elegije; Sonetje; Romance, balade in legende; Tolmač (Levstik .... .70
5. zv. Slika Levstika in njegove kritike in polemike .... .70
Ljubljanske slike, Hišni lastnik, Trgovec, Kupčijski stražnik, Uradnik, Jetični doktor, Gostilničar, Klepetulje, Natakarca, Duhovnik, itd. .... .60

Lucifer .... 1.—
Marjetica .... .50
Materina žrtev .... .50
Moje življenje .... .75
Mali Lord .... .80
Miljonar brez denarja .... .75
Maron, krščanski deček iz Libanona .... .25
Mladih zanikernežov lastni životopis .... .75
Mlinarjev Janez .... .50
Musolino .... .40
Mrtvi Gostač .... .35
Mali Klatež .... .70
Mesija .... .50
Malenkosti (Ivan Albrecht) .... .25
Mladim srcem. Zbirka povesti za slovensko mladino .... .25
Možje 1.50
Na različnih potih .... .40
Notarjev nos, humoreska .... .35
Narod, ki izmira .... .40
Naša vas, II. del, 9 povesti .... .90
Nova Erotika, trdo vez .... .70
Naša leta, trda vez .... .70
broširana .... .50
Na Indijskih otokih .... .50
Naši ljudje .... .40
Nekaj iz ruske zgodovine .... .35
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka 1.50
Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka .... .25
Onkraj pragozda .... .80
Odkritje Amerike, trdo vezano .... .60
mehko vezana .... .50
Praprečanove zgodbe .... .35
Pasti in zanke .... .25
Pater Kajetan .... 1.—
Pingvinski otok .... .60
Povest o sedmih obešenih .... .50
Pravica kladiva .... .50
Pabirki iz Roža (Albrecht) .... .25
Pariški zlatar .... .35
Prihajač, povest .... .60
Požigalec .... .25
Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire) trdo vezano .... 1.—
Po strani klobuk .... .50
Plat zvona .... .40
Pri stricu .... .60
Prst božji .... .30
Patria, povest iz irske junaške dobe .... .30
Po gorah in dolinah .... .80
Pol litra vipavca .... .60
Poslednji Mohikanec .... .30
Pravljice H. Majar .... .30
Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu .... .25
Prigodbe čebelice Maje, trda vez .... 1.—
Ptice selivke, trda vez .... .75
Pred nevihto .... .35
Popotniki .... .60
Poznava Boga .... .30
Pirhi .... .30
Povodenj .... .30
Praški judek .... .25
Prisega Huronskega glavarja .... .30
Pravljice in pripovedke (Košutnik)
1. zvezek .... .40
2. zvezek .... .40
Prvic med Indijanci .... .30
Preganjanje indijanskih misijonarjev .... .30
Robinzon .... .50
Robinzon Crusoe .... .60
Revolucija na Portugalskem .... .30
Rdeča in bela vrtnica, povest .... .30
Rdeča megla .... .70
Slovenski šaljivec .... .40
Slovenski Robinzon, trd. vez. .... .75
Stric Tomova koča .... .50
Sueški invalid .... .35
Skozi širno Indijo .... .50
Sanjska knjiga, mala .... .60
Sanjska knjiga, velika .... .90
Spomini Jugoslovanskega dobrovoljca, 1914—1918 .... 1.25
Sredozimci, trd. vez. .... .60
broš. .... .40
Strahote vojne .... .50
Štiri smrti, 4. zv. .... .35
Stanley v Afriki .... .50
Spomin znanega potovalca 1.50
Stritarjeva Anthologija, broš .... .80
Sisto Sesto, povest iz Abrucev .... .30
Sin medvedjega lovca, Potopisni roman .... .30

Študent naj bo, V. zv. .... .35
Sveta Notburga .... .35
Spisje, male povesti .... .35
Stezosledec .... .30
Sopek Samotarke .... .35
Sveta noč .... .30
Svetlobe in sence 1.20
Slike (Meško) .... .60
Spake, humoreska, trda vez. .... .90

SHAKESPEAREVA DELA:
Machbet, trdo vez. 9
broširano ....
Othelo ....
Sen Kresne noči 7

Slovenski pisatelji II. zv.: Potresna povest, Moravske slike, Vojvoda Pero i Perica, Črtice 2.5
Tigrovi zobje .... 1.—
Tik za rronto 5
Tatič, (Bevk), trd. vez. .... .70
Tri indijanske povesti 3
Tunel, soc. roman 1.2
Trenutki oddiha 5
Turki pred Dunajem ....
Tri legende o razpelu, trd. vez. ....

Tisoč in ena noč:
I. zvezek .... 1.
II. zvezek .... 1.
III. zvezek .... 1.
3 KNJIGE SKUPAJ .... 3.
Tisoč in ena noč (Rape) vez. mala izdaja .... 1.
Ugrabljeni milijonar .... 1.
V kremplijh inkvizicije .... 1.
V robstvu (Matičič) .... 1.
V gorskem zakotju ....
V oklopnjaku okrog sveta:
1. del ....
2. del ....
OBA SKUPAJ .... 1.
Veliki inkvizitor 1
Vera (Waldova), broš. ....
Vojska na Balkanu, s slikami ....
Vrtnar, (Rabindranath Tagore), trdo vezano
broširano ....
Volk spokornik in druge povesti, trdo vezano ....
Vojni, mir ali poganstvo, 1. zv. ....
V pusti... šla, III. zv. ....
Valentin Vodnika izbrani spisi ....
Vodnik svojemu narodu ....
Vodnikova pratika l. 1927 ....
Vodnikova pratika l. 1928 ....
Voduiki in preporoki ....
Zmisel smrti ....
Zadnje dnevi nesrečnega kralja ....
Za kruhom, povest ....
Zadnja kmečka vojska ....
Zadnja pravda, vez. ....
Zmaj iz Bosne ....
Življenje slov. trpina, izbrani spisi Alešovec, 3. zv. skupaj .... 1.
Zlatokopi ....
Ženini naše Koprnele ....
Zmote in konec gdč. Pavle ....
Zbirka narodnih pripovedk:
I. del ....
II. del ....
Znamenje štirih (Doyle) ....
Zgodovinske anekdote ....
Z ognjem in mečem .... 3.
Zločin in kazen:
I. in II. zvezek .... 1.
Zgodbe Napoleonovega huzarja vezana ....
Zgodbe zdravnika Muznika ....
Zlati pantar ....

ZBIRKA SLOVENSKIH POVESTI
1. zv. Vojnomir ali poganstvo ....
2. zv. Hudo brezdno ....
3. zv. Vesele povesti ....
4. zv. Povesti in slike ....
5. zv. Študent naj bo. — Naš vsakdanji kruh ....

SPISI ZA MLADINO
(GANGL)
3. zv. trdo vezano. Vsebuje 12 povesti ....
4. zv. trdo vezano. Vsebuje 8. povesti ....
5. zv. trdo vezano. Vinski brat ....
6. zv. trdo vezano. Vsebuje 10 povesti ....

Knjigarna "Glas Naroda"
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street. New York

KRATKA DNEVNA ZGODBA

PEEN:

BLAGORODNA ZGODBA

Nikakor ne trdim, da je srečen tisti, ki ima preveč znancev. Moja žena pravi, da je obširno poznanstvo škodljivo. Prvič za klobuk, drugič — eh, saj ni, da bi govorili.... Je pa vseeno dobro, če imaš koga, da mu v bridki uri potožiš. In izveš tudi marsikaj zanimivega.

Zadnjič sem srečal znanca Trdino ki je po poklicu slikar. Slikarstvo je svoboden poklic in temu primerno spoštovan. Trdino spoštujem, ker je v razgovoru prav tako pester in zanimiv, kakor v svojih platnih. Zavila sva na polič črnine. Mož pa je bil očitno slabe volje, zabavljal je čez krizo in čez ugledne politike in parkrat zaporedoma je ponovil krivično trditev, da naš narod nima smisla za umetnost. Pri drugem poliču se je zrahljal in povedal mi je tole blagorodno zgodbo:

Pred štirimi leti sem prišel po opravkih v mesto W. Sedel sem v kavarni pri kapucinu in se normalno dolgočasil. Pa prisede k meni mlajši gospod in mi pomoli roko: Kaj me ne poznaš? Jaz sem Žvegla.... A tako, prosim, prosim, seveda, Žvegla — nu, kako je kaj? (Po pravici povedano, sem ga bil pozabil, študiral je nekje, kaj — še danes ne vem!) Razložil mi je, da je študij opustil ("kdo pa danes še sploh študira?") in se posvetil pridobitništvu. Iz nove, elegantne listnice je povlekel vizitko. Bral sem: I. A. Žvegla, zastopnik Weiss & Schwarz, tvornica na zadku piskajočih konjičkov."

Najbrž sem ga malce dvoumno pogledal, kajti naglo je povzel: — "Da, da, moj dragi, ti seve tega ne razumeš! Stvar pa je resna, velikopotezna — — Pravkar organiziram srednjo in vzhodno Evropo — o, zadeva bo šla v milijone!" Govoril mi je še to in ono, nazadnje me je povabil na svoj dom.

Popoldne sem se zglasil pri njem. Vila. Stanovanje v vsokem pritličju. Štirisobno s kopalnico in verando. Hudirja, sem pomislil, stvar ni karsibodi! V salonu me je predstavil svoji mladi gospej: — "Tule — slikar Trdina! Vidiš, dragica, pri njem naročiva sliko za najin salonček.... Trdina, poglej, na tej steni bi potreboval nekaj— nekaj apartnega. Ne vem še prav za prav kaj, toda sedi, izvoli, pomenimo se pozneje...."

Nič se nismo domenili tisto popoldne. Ko sem se poslovil od gospe, me je spremil do svoje pisarne. Spotoma me je opomnil: "Ti bi gotovo trebal nekaj denarja? Takole majhen predujmček?" Nisem odbil. Saj veš, kako je s to stvarjo.... Dobil sem štiri stotake in akonto sem mu potrdil kar na vizitko. Usodna zadeva! Segla sva si v roke: "Tak zdravstvuj, Trdina, in kakor rečeno: midva z ženko se pogovariva in potem ti sporočim, kaj nam boš namalal za naš salonček.... Servus!" — —

Čakal sem na sporočilo mesec dni, pol leta, eno leto! Ob letu sem ga srečal v našem mestu. Bil je jako dobre volje, brez ženke. Povedal mi je, da se vrača z "majčkene avtopartije" po Italiji. Z lastnim avtomobilom seveda. Da, da, moj dragi, Weiss & Schwarz, tvornica na zadku piskajočih konjičkov je preživljala dobo viharnega povpraševanja! — Komaj sva se pozdravila že je odvihral k veseli družbi, ki ga je pričakovala ob vhodu v restavracijo....

Nu — skratka — brez sporočila sem ostal dolga tri leta, pozabil sem na Žveglo in na projektirano sliko v njegovem "salončku"! — Nekega dne pa sem sprejel od tvornice na zadku piskajočih konjičkov Weiss & Schwarz pismo: "Pri pregledu naših knjig smo ugotovili, da nam dolgujete vsoto Din 500.— in prosim, da nam jih čim preje nakažete. S spoštovanjem. Weiss & Schwarz."

Hudirja?! Din 500? Kako to? V naši rodbini se vendar nihče ne ukvarja s piskanjem na konjičkov zadek! In sploh — kakšno neznansko piskanje bi to pač moralo biti, da bi izrabilo za 500 Din zadkov? Na dopis nisem reagiral — najbrž je bil napačno naslovljen....

Pa sem kmalu prejel drugega, v bolj energičnem tonu. Sto vragov! Le kaj hoče od mene tvornica Weiss & Schwarz! Jezen sem raztrgal dopis in ga vrgel v koš.

Tvornica Weiss & Schwarz me je izročila advokatu. Vsota je narasla že na Din 800. Nisem reagiral, v zavesti, da nisem skrivil repa še nobenemu piskajočemu konjičku!

Kaj bi še pravil! Zdaj me rubijo (za Din 1000!) — in zdaj se mi je tudi posvetilo: to je Žveglin predujem! Od 400 na 1000! Kaj hočem? Potrdilo sem napisal na vizitko tvornice Weiss & Schwarz!

Globoko me je ganila Trdinova zgodba. Smisel za umetnost menda res propada, še bolj rapidno menda, kakor povpraševanje po konjičkih, ki piskajo....

OTVORITEV BRIVNICE

ROJAKOM V RIDGEWOODU naznanjam, da bom otvoril dne 1. JULIJA

MODERNO BRIVNICO

615 ONDERDONCK AVENUE vogal Linden St., RIDGEWOOD, L. I.

Rojakom se priporočam za obilen poset STEFAN TAKAC

Skupni Izleti v Jugoslavijo:

ILE DE FRANCE, 7. in 28. julija v Havre
Karta do Ljubljane $117.54; za tja in nazaj $206.50

BERENGARIA v Cherbourg, 5. julija
AQUITANIA v Cherbourg, 14. julija
Karta do Ljubljane $119.24; za tja in nazaj $206.50

HAMBURG v Cherbourg, 19. julija
EUROPA v Cherbourg, 12. avgusta
Karta do Ljubljane $122.54; za tja in nazaj $211.50

Posebno priporočamo izlet s parnikom *AQUITANIA*, dne 14. JULIJA, katerega bo vodil naš rojak Mr. EKEROVIČ, ki je uradnik pri Cunard Line, in pa izlet s parnikom *EUROPA, 12. AVGUSTA*, katerega vodi iskušeni uradnik Mr. GOYDICH od North German Lloyd. — Oba imata dovolj skušenj, ker sta vodila že mnogo izletov v Jugoslavijo, zato bo gotovo vsak zadovoljen, ki se teh izletov udeleži.

Obiskovalci Sokolskega Zleta v Jugoslaviji, ki imajo ameriški potni list, bodo plačali samo 30 centov za vizum in dobijo 75 odstotkov znižano ceno po jugoslovanskih železnicah.

Kdor želi imeti prijetno družbo, naj se nam takoj priglasi in če je gotov, naj pošlje nekaj are, da mu preskrbimo najboljši prostor na enemu izmed teh parnikov. Mi bomo takoj preskrbeli vse potrebne listine za potovanje in sploh vse, da bo vsakdo zadovoljen. Dolgoletne skušnje in priporočila onih, ki so se posluževali našega posredovanja, so najboljše jamstvo vsakemu. *Priglasite se takoj za navodila na:*

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (TRAVEL BUREAU)
216 West 18th Street New York, N. Y.

TRAGIČNA SMRT ZRAČNEGA AKROBATA

Te dni so bile v Vincennes v Franciji velike letalske tekme, na katerih so nastopili mnogi slavni zračni akrobati. Zmago je odnesel Nemec Fieseler, ki je dosegel 138 točk; za njim je bil Francoz Detroiat s 129, tretji Nemec Achgeles s 122.6, četrti Čeh Novak s 119.8 točkami.

Tekme so pa zahtevale tudi človeško žrtev. Smrtno se je ponesrečil portugalski letalec d'Abrier. Nad glavami 200,000 gledalcev je delal drzne akrobacije, potem se je pa hotel navpično spustiti na tla in sicer s hitrostjo 200 km na uro. Ker pa ni mogel spraviti letala v vodoravno lego, je padel z levim krilom ob tla, letalo se je prevrnilo in vnelo. Letalec je bil mrtev, še predno so prihiteli reševalci. Vpričo gledalcev je našel strašno smrt v plamenih.

"VILA STRA"

Vila Pisani, imenovana tudi vila Stra pri Padovi, kjer sta se sestala te dni Mussolini in Hitler, leži izven Benetk ob prelivu Brenta. Potnik, ki se pelje iz Benetk v Padovo, mora mimo nje.

Vila Stra stoji že od 18. stoletja. Prvotno je bila last rodbine Pisani, ki jo je dala zgraditi v slogu knežje rezidence. Palača ima tudi umetniško vrednost. Okrašena je z alegorijami Tiepola in Guarane. L. 1807. je palačo kupil Napoleon Bonaparte zato, da jo je poklonil Eugenu Beuaharnaisu. Pozneje je postal njen lastnik avstrijski cesar Franc Jožef, a l. 1866, ko je odpadla Benečija od Avstrije, je prešla v italijansko last, prav tako, kakor že l. 1859. grad Monza in Vila Reale v Milanu. Zanimivo je, da je Franc Jožef ponudil maršalu Radeckemu 28. februarja 1857 vilo Stra za bivanje. Radecki je ponudbo sprejel, a se ni mogel z njo posebno okoristiti.

Knjige Vodnikove Družbe

Lahko že SEDAJ naročite za prihodnje leto. Naročnino, ki znaša SAMO — $1.—,

lahko pošljete nam, in kakor hitro bodo knjige izšle, jih dobite po pošti. Ako čakate tako dolgo, da knjige izidejo, morate plačati zanje $1.35.

KNJIGARNA 'GLAS NARODA'
216 W. 18 ST., NEW YORK

TELEVIZIJSKO GLEDIŠČE

Iz Londona so sporočili vest, ki po svojem pomenu ne zaostaja za vestjo o otvoritvi prvega nemega ali pozneje zvočnega kinematografa na svetu. V dvorani v Blackpolu, ki ima prostora za 3 tisoč ljudi, otvorijo te dni televizijsko gledališče, ki bo kazalo na normalnem projekcijskem platnu zanimive dogodke na Angleškem in Irskem neposredno potem, ko se bodo izvršili. Tehnična sanja, ki sta jo pred desetletji sanjala Jules Verne in Bellamy je postala s tem resnica.

Jules Verne pripoveduje v nekem svojem romanu, kako zasledujejo ljudje v podmornici na platnu istočasno dogodke, ki so se dogajali na površju, Bellamy je opisoval, kako bodo ljudje v letu 2000 v udobnem fotelju ali v spalnici na poodben način prisostvovali na pr. boksarskemu matchu, ki se bo vršil morda nekje 500 km daleč. Bellamy je imel prav in se je malo zmotil: ta velika reč se ni izpolnila šele v l. 2000, temveč sedem desetletij prej.

Bila pa je dolga pot do prvih poskusov s telegrafskim prenosom slik do tega pomembnega mejnika v zgodovini filma in gledališča. Razvoj te ideje je tesno zvezan z odkritjem skrivnostne sposobnosti prvine selena in pozneje tako zvane fotoelektrične stanice, da sta v večji ali manjši meri sprevodnika za električni tok, čim več ali čim manj svetlobe pade na njiju. Tenak svetlobni žarek "otipava" sliko, ki naj se brzojavno ali brezžično prenese v daljavo. Temne točke na sliki zadržijo več svetlobe nego svetle, tipajoči žarek, ki se od slike odbija na fotoelektrično stanico, pa povzroči v skladu s svetlobno stopnjo posameznih slikovnih točk močnejši ali šibkejši tok. Te različne impulze sprejema brzojavno ali brezžično na oddaljenem mestu poseben sprejemni aparat, ki jih na obratni način spreminja spet v svetlobne impulze ter ustvarja s tem sliko. To vse je slišati zelo preprosto, a koliko podrobnih odkritij in izumov je bilo treba, da se je polagoma razvilo brzojavno oddajanje negibnih in sedaj tudi že brezžično oddajanje živih slik! Francoz Bellin, Nemca Nipkow in Carolus ter Anglež Baird imajo glavno zaslugo za dovršitev te razvojne poti (Baird je poleg tega izumil noktovizor, aparat, s katerim je mogoče fotografirati v temi). Na Angleškem in v Ameriki so zgradili prve uporabne televizijske aprate, a sedaj se je na Angleškem uresničila tudi praktična televizija v podobi prvega televizijskega kinematografa.

ZDRAVJE FRANCOSKIH LETALCEV

Profesor Curchet, ki mu je od leta 1919 poverjena skrb za zdravje francoskih pilotov, je od leta 1922 do danes preiskal 1494 kandidatov za letalski poklic ter jih je odklonil 592. Pri 41 kandidatih je ugotovil, da trpe na ušesnih boleznih, 23 jih je zavrnil zaradi pljuč, 13 pa zaradi živcev. Prof. Curchet je poleg tega odkril pri letcih neko vrsto srčnih motenj, ki jih označuje z besedo: letalsko srce. Letalci so po ugotovitvah prof. Curcheta sposobni za svoj poklic najbolj do 40. leta. Po tej starostni dobi začno njih sile pešati in polagoma propadajo.

POLJSKA EKSPEDICIJA NA GRUMANTE

Iz Poljske poročajo, da je odpotovala iz Varšave poljska ekspedicija, ki je namenjena na Grumante. Odprava zasleduje izključno znanstvene smotre in pomeni v bistvu nadaljevanje poljskega raziskovalnega dela iz minulega leta na Medvedovem otoku. Poglavitna naloga odprave je, raziskati, če se dado dobiti še podrobnejša poročila o beli lisi, ki je zaznamovana na zemljevidu poleg Medvedovega otoka. To liso smatrajo vsi poznavalci arktičnih razmer za še neraziskan svet. Odpravo vodi inž. Bernadzikiewicz, ki se bo s svojimi tovariši vrnil v domovino predvidoma do 20. septembra.

Advertise in "Glas Naroda"

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

170

Te besede so ga opozorile, da se tudi Marjana tisti hip žrtvuje.

In misel, da bo to pogumno dekle izginilo v valovih z drugimi izgnankami, je prestrigla njegovo oklevanje.

In dal se je odvleči zdravniku.

V hipu, ko sta hitela po stopnicah, se je podčastnik prekrižal in zamrmral kratko molitev.

Potem je pa skočil v švigajoče plamene na dno ladje in zaprl vrata za seboj.

Ko je prišel poročnik na krov, so se začuli od vseh strani kriki groze.

Tudi mornar na straži pri izgnankah je izgubil glavo. Hitro je odprl zastražena vrata in zaklical:

— Gori!... Gori!

— — — —

Nemogoče je opisati zbeganosti, ki se je polastila izgnank. V nepopisni grozi so pritisnile na krov misleč, da najdejo tam rešitev.

Grozen krik se je razlegel iz množice prestrašenih žensk, hitečih h kraju krova; pritisnile so na mornarje, s toječe s sekirami v rokah na straži pri čolnih v pričakovanju povelja, naj jih spuste na morje.

Potisnjene nazaj so se nesrečnice znova še z večjo grozo vračale, obupano so sklepale roke ter prosile in klicale s pretresljivim glasom:

— Rešite nas!... Rešite nas!

Potem so pa izgubile še zadnje ostanke razsodnosti in planile k ograji, da bi poskakale v čolne.

S silo so jih morali mornarji potisniti nazaj in jih zadržati, da niso prevrnile čolnov.

Kadet je bil že zapovedal mornarjem, naj udarijo po obupanih ženskah.

Kar je stopila med mornarje in ženske visoko vzravnana ženska postava.

Bila je Marjana.

XIX.

Obupane družice so jo bile kar prinesle v gneči iz medkrova in tako je naenkrat stala med njimi na krovu, ne da bi se jim mogla iztrgati.

Ko se jih je končno otresla, ni podlegla obupu kakor druge izgnanke.

Zdaj je šlo za to, da preslepi obupane ženske in pridobi še na času. Treba jih je bilo zadržati, da bi ne silile v naročje smrti, ki bi ji ne ušle, če bi same v splošni zmešnjavi poskakale v rešilne čolne.

Ko je stopila pred nesrečne, prestrašene družice, je bila sprejeta s psovkami in grožnjami.

Vse so jo dolžile, da jih je varala z zvijačo, ko je ladja že gorela. Mirna pred tem izlivom besnosti, kakor je bila mirna v medkrovu, je povzdignila svoj glas, da bi pomirila uboge družice.

Toda tisti hip se je izvil iz vseh grl strahoten krik groze in obupa.

Ognjeni zublji so bili prodrli krov in pognali sredi oblakov gostega dima proti nebu tisoče isker.

Mrak se je bil baš umaknil temni noči. Plameni so švigali visoko pod nebo; bil je strašen prizor.

Kar je zajel plamen srednje jadro, ki se je vnelo in preneslo ogenj tudi na sprednji jambor.

Ko so pregorele tudi vse vrvi, se je jambor zamajal in padel na kraj krova.

Mornarji so kriknili, k sreči pa jambor nikogar ni zadel. V hipu so plameni pogoltnili vsa jadra. Nekaj mornarjev je skočilo k jamboru, ležečemu čez krov liki goreče bruno, da bi ga vrgli v vodo.

Toda že je bila nevarnost, da se podre tudi veliki jambor, ki ga niso več držale vrvi.

Začulo se je dolgo prasketanje.

Poročnik je zaklical z močnim glasom:

— Moštvo k jamboru!

Takoj je priskočilo nekaj mornarjev s sekirami v rokah; pripravljeni so bili za primer, če bi se začel jambor padirati, da bi ga izpodsekali.

To je za hip pregnalo grozo obupanih i gnank.

Toda kmalu jim je zopet rojila po gla samo misel, kako bi se mogle rešiti.

Znova so hotele navaliti na rešilne čoln da bi poskusile polastiti se jih, ko so jih z pet prikovali k tlom grozni kriki.

Mornarji so zakričali, videč, kako so šv gnili čez krov novi ognjeni zublji. Ves pre nji del ladje je bil v plamenih; ognjeni zu lji so švigali iz oblakov črnega dima, val čega se iz gorečega katrana in kolačev vr

In ogenj se je širil naglo; požiral je vse i svoji poti in pretil zajeti še nedotaknjen d krova.

Od tistega trenutka ni mogla nobena si več zadržati groze, strahu in obupnih krik nesrečnih izgnank.

Zdelo se je, da je tudi mornarje obšla gr za in da komaj čakajo povelja, da bi spusti rešilne čolne morje.

Pred ognjenimi zublji so se vsi umikali trem čolnom, visečim zadaj na vrveh.

Ogenj se je širil tako naglo, da je bilo k maj še dovolj časa, da bi posadka zapusti ladjo.

Komaj je poročnik izgovoril povelje, k maj so zaškripali škripci pod rokami mo narjev, ko se je ladja močno stresla, da vrglo gručo žensk k ograji, ki so se najbo prestrašene jele vzpenjati na njo, da bi p skakale v čolne.

Ta čas, ko so mornarji potiskali nesre nice nazaj, se je začela ladja močno guga

Kazalo je, da se ladja hitro pogreza. P svitu ognjenih zubljev se je dobro videl kako se valovi vedno višje dvigajo ob boki kakor bi hoteli pljuskniti čez krov.

Druga katastrofa se je pridruževala pr Voda je tekla nekje v gorečo ladjo, ki se pogrezala v valove.

— Potapljamo se! — je zaječalo več gl sov.

Poročnik je zadrhtel v smrtnem strah Zapovedal je mornarjem, naj spravijo čolne ženske.

In vsi so planili k čolnom.

Bil je že skrajni čas.

Zdelo se je, da so jim plameni za peta in da jih dohitevajo...

A ladja se je vedno bolj pogrezala.

— Počasi!... počasi! — so kričali čas niki in mornarji na ženske, drveče v čoln ki bi jih lahko prevrnile.

Na poročnikovo povelje so razdelili i gnanke v dva dela in z vsako polovico poskakalo v en rešilni čoln osem mornarj in en častnik.

Ostalo moštvo, poveljnik in zdravnik podčastnikom naj bi se pa rešili v tretje čolnu.

V začetku požara, ko so že slutili, da treba zapustiti ladjo, so brž spravili v čol nekaj hrane, vode in poveljnikove knjig častniki so vzeli s seboj nekaj pomorsk instrumentov.

Skakanje v čolne je šlo zelo hitro. Oge se je neprestano širil in ladja se je vedn bolj pogrezala.

V hipu, ko je hotel tudi poveljnik kot za nji zapustiti ladjo, je pa nekdo kriknil:

— Kje je pa podčastnik?

In vsi so ponovili ta vzklik.

Nekateri mornarji so hoteli splezati n zaj na krov, da bi poiskali podčastnika, ga niso hoteli pustiti samega sredi plan nov na potapljajoči ladji...

Poročnik jih je pa zadržal, rekoč:

— Moja dolžnost je, da zapustim la zadnji, in dokler podčastnika ne bo m vami, ne zapustim krova.

In na ves glas je začel klicati svoje podačstnika.

Mornarji so držali vrvi, pripravljeni o riniti na odprto morje.

Nastal je trenutek največje napetosti.

Ognjeni zublji so lizali ladjo od vseh str ni. Veter je gnal oblake dima nad mors gladino in mornarjem je zapiralo sapo, k se niso mogli umakniti dimu.

Poročnik je skakal sredi plamenov.

(Dalje prihodnjič.)

BUKOV GOZD

ROMAN IZ ZIVLJENJA

Za "Glas Naroda" priredil: I. H.

17

— Kaj misliš, Juta, — jo vpraša mati čez nekaj časa, — če bi Fredu vendar-le napraviti kako majhno božično veselje, ker si sliko tako dobro prodala? Vedno moram misliti, da bo tam v Gradcu sedel popolnoma zapuščen. Ali ni mogoče, Juta? Vem, da imaš brez tega mnogo drugih skrbi, toda, ker je Fred tako popolnoma sam — da bo saj vedel, da misliva nanj.

Mraz pretresa Jutino šibko postavo — in naenkrat ji privro iz oči vroče solze — velike, težke solze, katerih ni mogla zadržati.

In mati vidi te solze.

— Juta! O, moj Bog — kaj ti je? — zakliče prestrašena.

Juta se krčevito bori sama s seboj. Dvigne glavo in odloži delo, da posuši solze.

— Ne boj se, mati; saj mi nič. Samo — nisem ti hotela povedati — ampak tako zelo me boli zob — že več dni. Sedaj pa nisem mogla več zdržati in molčati.

Mati prime obe njeni roki.

— Uboga Juta! V skrbi, da me ne bi razburjala, se s tem mučiš. O, kako sem že nepotrebna, da si moja hči niti več ne upa pri meni izjokati svoje bolečine. Ali te tako zelo boli?

Juta se mora siliti, da ostane mirna.

— O, mati, bil je samo močan sunek — sedaj je zopet boljše.

— Najbrže si se kaj prehladila, kajti tega drugače ne morem razumeti, ker imaš tako zdrave zobe.

— Veš, kaj, mati. Hitro grem k dr. Gregorju. Že pred nekaj dnevi mi je dal neko zdravilo. Tudi sam pravi, da je to prehlad in da bo samo od sebe prešlo. In sedaj glede darila za Freda, — seveda, mati — toliko bo že.

Juta naglo vstane.

— Da, Juta samo pojdi k zdravniku, ki ima vedno kako dobro zdravilo. Lepo pozdravi oba. Saj smo jim že dolžni toliko hvaležnosti.

Juta samo prikima in steče iz sobe. Nič več ne more govoriti. Solze ji tičijo v grlu, kot bi jo hotele zadušiti.

Pri doktorjevih je doma samo gospa Marija. Juta se ji jokaje vrže v naročje.

— Juta, Juta! Kaj se je zgodilo tako hudega? — jo vpraša zdravnikova žena vsa prestrašena.

Juta jokaje zmaje z glavo.

— Nič, nič, teta Marija — samo jokati moram! Pusti me nekaj časa jokati, ne morem več drugače!

Polna sočutja sname gospa Juti klobuk z glave ter ji odpre jopič.

— Uboga Juta! — ji pravi tiho.

In Juta nepremagano joka in s tako silo, da se trese po celem životu. Joka, kot bi morala vso svojo bolečino v solzah raztopiti.

In tako jo najde dr. Gregor, ko se vrne domov. Žena mu pranaj pusti Juto, da se ji solze same vstavijo. Nato se utrujena nasloni zadej na stol in še vedno ji suho ihtenje stresa šibko telo.

Slednjič dvigne glavo in pogleda oba dobra človeka. S čela si potisne lase, nato pa pravi tiho:

— Nisem mogla več, gospod doktor: samo zmerjajte me. Toda nisem se mogla več premagovati. Zdaj bo zopet boljše; solze so mi prinesle olajšanje. Sedaj bom zopet bolj junaška.

Pove jima, kako se je malo prej z materjo razgovarjala o Fredu.

— Sedaj mati misli, da sem jokala, ker me boli zob, ker je videla solze v mojih očeh. O, samo da bi že Lena bila tukaj! Včasih se mi zdi kar nemogoče, da bi materi prikrivala, da je Fred mrtev. — pravi na koncu.

Doktor in njegova žena jo tolažita in Juta odide nekoliko potolažena proti domu.

8. poglavje.

Gustav Honek je čakal na bližnjem vogalu ulice Karola Lorenca, katerega je poslal k Juti.

Od svojega obiska z gospo Wagnerjevo pri Juti ni mogel odtegniti misli od nje.

Njeno sličico je takoj postavil na svojo pisalno mizo, da jo je mogel imeti vedno pred očmi, kadar je dvignil glavo od svojega dela.

Ko jo razvija, opazi na svetlem papirju majhen, okrogel, obledel madež. V njem spozna sled solze, katero je videl kaniti iz njenega očesa.

Čudno — še nikdar ga ni kaj takega razburilo, kot ta nema solza, ki je pritekla iz njenega očesa. Še nikdar ni nobeno žensko bitje napravilo nanj tako globok utis, kot Juta Falkner.

Prvič je kaka ženska razvezala v njem željo, da bi se smel za vedno navezati na njo. Do sedaj še nikdar ni mislil na to, da bi iz ljubezni do kake ženske dal svojo prostost. Juti pa bi to prostost z veseljem žrtvoval. Toda po njegovem mnenju je bila zanj izgubljena. Sam si očita greh, da je svoje srce obesil na dekle, katero je videl v objemu drugega. Skušal si je dopovedati, da Juta nikakor ni lepa, saj ne po njegovem ukusu.

Toda vse mu nič ne pomaga, da si odganja njeno podobo. Čuti, da postaja to, kar je občutil za Juto, vedno močnejše in globlje.

Nadenj pride kot božično razpoloženje, ko je po sneženih ulicah iskal siromašnega otroka. Tako najde Karola Lorenca, ki je premražen, s hrepenečimi, lačnimi očmi stal pred neko pekarno in je z globokim vdihavanjem srkal gorki, po svežem kruhu duhteči zrak, ki je prihajal iz pekarne, kadar so se odprla vrata.

Nekaj časa ga opazuje, nato se ž njim spusti v pogovor ter se čudi njegovim bistrim odgovorom. Karol mu pripoveduje, da nima več očeta in njegova mati šiva predpasnike za neko tovarno, da služi kruh za sebe in svoje otroke. Karol je imel tudi še eno sestro, pa bila je še zelo majhna in je še hodila v šolo. In Gustav vpraša dečka, kaj si želi za Božič. In našteje mu več nedosegljivih želja: suknjo, prave čevlje in veliko potico s pisanim sladkorjem

— Toda k nam ne pride sv. Miklavž, pravi mati. Revnih ljudi ne pozna, — pripoveduje Karol žalostno.

Tedaj pa mu Gustav pravi, da mu hoče vse kupiti. Karol gospoda nevrjetno pogleda. Toda Gustav dobi pri njem kmalu zaupanje in tako se takoj odpravita kupovat. Po vsaki kupljeni stvari pravi Karol žarečega obraza:

— Mama bo umrla od veselja. — — —

In sedaj stoji poln pričakovanja, kot otrok pred Božičem, ter čaka na Karola Lorenca. Ko se slednjič prikaže, mu hiti nasproti.

— Torej, Karol, ali si dobro izvršil moje naročilo? — ga vpraša naglo.

(Dalje prihodnjič.)

PRIZOR IZ KRAJA SUŠE NA OSREDNJEM ZAPADU

Na sliki vidimo farmersko poslopje v Dallas, N. D., katero je zasul pesek, katerega je nanesel hud vihar. Vsled dolgotrajne suše so vsa polja opustošena in veter odnaša zemljo in pesek kakor pozimi sneg.

GORA, KI OGROŽA MIR

V Eisenerzu, alpski vasi južne Avstrije, leži gorski masiv, ki je težak milijardo ton. Zaradi te železne gore lahko izbruhne v Evropi vojna. Ta gora skriva pod seboj 300 milijonov ton materijala, iz katerega izdelujejo topove, tanke, letalske stroje in vso drugo vojno opremo. In to goro hoče imeti — Nemčija.

Nemčija zahteva Avstrijo — Italija, Francija in njeni zavezniki pa nočejo tega. In tako je postala Avstrija ognjišče najbolj ogorčene borbe v Evropi, država, ki bi s svojo iskro utegnila zanetiti sod evropskega smodnika.

Razlogov, ki zapeljujejo Nemčijo, da bi si osvojila Avstrijo, je več. Predvsem ne smemo pozabiti, da se je rodil Adolf Hitler v Braunau ob Innu. Zato Nemčija ne bo mirovala vse dotlje, dokler ne bo vključila Avstrije v svoj državni sestav.

Druga resnica je, da je v Avstriji mnogo ljudi, ki naravnost želijo, da bi se zedinila Avstrija z Nemčijo. Takšen spoj bi trenutno povečal nemško ozemlje in storil, da bi se prebivalstvo Nemčije dvignilo na 72 milijonov duš. Konkretno povedano: Nemčija bi s tem pridobila dvanajst vojnih zborov.

Tretje: Če bi Nemčija dobila Avstrijo, bi obkolila Češkoslovaško. Nemčija bi mejila naravnost na Italijo in bi imela samo 160 km do Jadranskega morja. Nemčija bi tudi mejila na Madžarsko in bi zaradi tega lahko pritiskala na Romunsko. Tretje carstvo bi pritiskalo tudi na Črno morje in proti Orijentu z vsemi njegovimi prostranstvi.

Zadnja posledica takšnega sklopa bi tudi bila, da bi prišla železna gora v nemško državno mejo. Ta stvar je kljub temu, da jo omenjamo na zadnjem mestu, zelo važna, zlasti za tistega, ki ve, da je danes Nemčija v pogledu železa navezana na uvoz iz inozemstva.

Versaillska mirovna pogodba je vzela Nemčiji tri četrtine njenih železnih rezerv. Izgubila je Alzacijo-Loreno, Luksemburg in začasno Posaarje. Jasno povedano, izgubila je največjo kapaciteto za primer vojne.

V dobi miru lahko Nemčija uvaža železo iz Švedske, Španije in Alžira. Lahko si na ta način nakopiči ogromne zaloge železa. Toda kljub temu ne bo prišla nikamor, kajti železne gore s tem še ne bo imela, brez nje pa je kakor uklenjena.

Kdor se pelje do Leobna, vidi tam zanimive stvari. Že Rimljani so tamkaj zasadili lopate v zemljo in jeli dvigati na dan zaklade. Trudili so se celih sto let, da so izkopali prvo tono železa. Danes delajo to drugače. Ogromni svedri vrtajo v trebuh zemlje in dvigajo s pomočjo stisnjenega zraka na dan železno rudo. S silnimi detonacijami trgajo zemlji iz telesa sloje rude in pridelujejo dnevno nad 6000 ton čistega železa.

Najboljše leto so imei v Eisenerzu leta 1916. Takrat je dala železna gora 2,260,000 ton železa. Lani je padla produkcija na 270 tisoč ton, letos kaže, da bo dosegla 400,000 ton. Nemčija seveda potrebuje več nego producira Alpino-Montana ia da si olajša transport, uvaža po eni strani premog, po drugi strani pa odvaža z istimi vagoni železo.

Že leta 1916 so se v Eisenerzu pojavili nemški oficirji in odtlej so v tem kraju stalno uradniki berlinskega vojnega ministrstva.

Po vojni je v Eisenerzu zaslužil milijone italijanski eksploatator Camillo Castiglioni. Za Castiglionijem je prišel Hugo Stinnes. In tako dalje. Nazadnje se je usedel v Eisenerzu tudi Škoda.

Iz vsega tega se vidi, da je Eisenerz zelo važna postojanka za Nemčijo. Že zaradi tega se ne bo Nemčija nikoli odrekla Avstriji, ker za svojo vojno industrijo neobhodno potrebuje avstrijsko železo.

ČE SE NE BOJITE RESNICE, NAJ VAM POVEM USODO

Zgodovina nam pove, da je astrologija najstarejša veda. Z njeno pomočjo je mogoče ugotoviti marsikatero dejstvo, tikajoče se vaše preteklosti in bodočnosti. Finančne možnosti in izid drugih zaupnih zadev je mogoče dognati s pomočjo velike vede astrologije, kakor tudi vaš izgled na ženitev, prijateljstva, načrte, ki jih delajo vaši sovražniki in njih izid, dedščine in drugi važni dogodki.

Naj vam povem vašo usodo, ker če vam bo znana, se utegne vaše življenje izpremeniti, pomagano vam bo k bogastvu, uspehu, sreči in napredku. Prihranjena vam bosta obup in izguba. Čitanje iz zvezd bo napravljeno za vas v najbolj preprosti in najbolj umljivi obliki na celih dveh straneh. Pošljite mi dan svojega rojstva, ime in naslov v lastni pisavi. Pridenite dolar za pismene in poštne stroške ter pošljite pismo na: **ORION STUDIO, Dept. G, Box 3926, Cleveland, Ohio.**

(Adv.)

RAZVALINE KARTAGE ODNAŠAJO

Vlada v Tunisu je prejela od znamenitih arheologov pismo, naj postri ukrepe za zaščito starin, ker odnašajo obiskovalci Kartaga spomine na ta kraj v neverjetnem obsegu. Arheolog Pierre Lapayre se pritožuje, da so obiskovalci doslej nakradli in odnesli cele stebre in zidove odgrnjenih izkopin.

NEVARNA ŽELEZNICA

Ruski generalni ravnatelj severnomandžurske železnice Redy je nedavno sehtavil poročilo za poslovno leto 1933 Poročilo navaja, da je bilo v tem letu 11 železniških nesreč, 39 poskušenih atentatov, 38 oboroženih napadov na vlake, 10 požigov, 197 roparski napadov na vlakospremno osobje in 60 umorov. 99 uradnikov so roparji ranili, 400 pa so jih ugrabili.

'GLAS NARODA'

zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane $7. V Italijo lista ne pošiljamo.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi sta bih razmer tako prizadeti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo naročnino točno.

Uprava "G. N.

ČE BEREŠ TO, IZVEŠ —

da hrani pariška Narodna knjižnica, ki je največja biblioteka v Evropi, dva in pol milijona knjig in 100,000 rokopisov;

da tehta pepel zgorele cigarete več nego tobak in stročnica, to pa zategadelj, ker se pepelu pri krajenju pridruži kisik, ki ga poprej ni bilo v tobaku;

da so že stari Egipčani umeli variti pivo;

da imajo mnogi farmerji v Južni Ameriki na svojih kmetijah namestu psov kače za čuvanje;

da učinkuje plava svetloba pomirjevalno na živce, dočim rdeča luč stopnjuje nervoznost.

IGRE

Beneški trgovec, Igrokaz v 5. dejanj .60
Cyran de Bergerac, Herčna komedija v petih dejanjih. Trdo vezano 1.70
Edeta, drama v 4. dej. 60
Gospa z morja, 5. dej. 75
Lokalna železnica, 3. dej. 50
Marta, Semenj v Richmondu, 4. dejanja 50
Ob vojski. Igrokaz v štirih slikah 30
Tončkove sanje za Miklavžev večer, Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih 60
R. U. R. Drama v 3 dejanjih s predigro, (Čapek). vez. 45
Revizor, 5. dejanj, trda vezana 75
Za križ in svobodo, Igrokaz v 5. dejanjih 35
Ljudski oder:
5. zv. Po 12 letih, 4. dejanja 60
11. zv. Zapravljivec 60
12. zv. Skopuh 60
Zbirka ljudskih iger:
3. snopič. Mila pod zemljo, Sv. Neža, Sanje 60
13. snopič. Vestalka, Smrt Marije Device, Marijin otrok 30
14. snopič. Sv. Boštjan, Junaška deklica, Marijin blagoslov 30
15. snopič. Turki pred Dunajem, Fabjola in Neža 40
20. snopič. Sv. Just; Ljubezen Marijinega otroka 30

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 W. 18th Street
NEW YORK CITY

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

V JUGOSLAVIJO
Preko Havre
NA HITREM EKSPRESNEM PARNIKU
PARIS
30. JUNIJA
21. Julija — 11. Avgusta
ILE DE FRANCE
7. Julija — 28. Julija
CHAMPLAIN
14. Julija (opolnoči) — 4. Avg.
NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE
Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblaščene agente
French Line
19 STATE STREET, NEW YORK

CENA DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIŽANA
Angleško-slovensko Berilo
ENGLISH SLOVENE READER
STANE SAMO
$2
Naročite ga pri —
KNJIGARNI 'GLAS NARODA'
216 WEST 18th STREET
NEW YORK CITY

30. junija:
Paris v Havre
Bremen v Bremen
Leviathan v Cherbourg
1. julija:
Lafayette v Havre
Albert Ballin v Hamburg
4. julija:
Washington v Havre
5. julija:
Berengaria v Cherbourg
6. julija:
Majestic v Cherbourg
7. julija:
Ile de France v Havre
Conte di Savoia v Genoa
Europa v Bremen
11. julija:
Deutschland v Hamburg
13. julija:
Olympic v Cherbourg
14. julija:
Aquitania v Cherbourg
Vulcania v Trst
15. julija:
Champlain v Havre
17. julija:
Bremen v Bremen
18. julija:
Manhattan v Havre
Hamburg v Hamburg
20. julija:
Statendam v Boulogne
21. julija:
Paris v Havre
Leviathan v Cherbourg
Rex v Genoa
24. julija:
Europa v Bremen
25. julija:
New York v Hamburg
27. julija:
Majestic v Cherbourg
28. julija:
Ile de France v Havre

Ta *GLOBUS*

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN **TRPEŽNO IZDELAN**

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM

CENA S POŠTNINO VRED

$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA "GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE, GA DOBE ZA — **$1.75**

"GLAS NARODA"